

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: v. d. Jože Košnjek

Leto XXXV
35 letGLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Koroški dan na Gorenjskem sejmu v Kranju

Za večje gospodarsko sodelovanje

V sredo, 11. avgusta, je bil na Gorenjskem sejmu Koroški dan — Gorenjski in koroški gospodarstveniki ugotavljajo dobre možnosti za večje gospodarsko sodelovanje — Brez obmejnih sporazumov o blagovni menjavi, toda ob višji vrednosti sejmskih kompenzacij

Kranj — Koroški dan na letošnjem Gorenjskem sejmu je bil kakor priložnost — tako so tudi poudarjali vsi predstavniki tako koroškega kot gorenjskega gospodarstva in družbenopolitičnih skupnosti, za poglobljanje stikov in ustvarjanje še boljših možnosti za povečanje gospodarskega sodelovanja med obema deželama. Čeprav Avstrijo nimamo sklenjenega sporazuma o maloobmejni menjavi, kot to urejeno s sosednjo Italijo, pa s sejmskimi kompenzacijami, katerih vrednost dosega letno okoli 50 mi-

lijonov dolarjev, za sedaj dokaj uspešno zapolnjujemo vrzel v sodelovanju, saj to sodelovanje dosega kar okoli 10 odstotkov celokupne blagovne menjave z Avstrijo.

Organizator srečanja — Gospodarska zbornica za Koroško — se tako kot gorenjsko gospodarstvo zaveda, da je še veliko možnosti za blagovno menjavo med deželama, zato je povabila na Koroški dan predstavnike vseh večjih delovnih organizacij predvsem iz kranjske občine tako Iskro, Merkur, Savo, Tekstilindus ter tudi Murko in GLG Bled

in druge. Od gorenjskih delovnih organizacij se le dve — Merkur Kranj in Lip Bled preko sejmskih kompenzacij vključujeta v blagovno menjavo s koroškim gospodarstvom, zato so seveda možnosti, da se spisek še poveča, toliko večje.

Takšnega mnenja je tudi predsednik Gospodarske zbornice za Koroško gospod Karl Baurecht, ki je sicer poudaril, da smo bili pred dvema letoma sicer že dosti dlje glede medsebojnega gospodarskega sodelovanja kot pa danes. Da pa realne možnosti niso tako slabe, vendar le kažejo pred tremi tedni sklenjeni sejmski sporazumi z našo republiko in sosednjo Hrvaško, s katerima se bo blagovna menjava povečala za 20 odstotkov in tako dosegla skupno vrednost 140 milijonov šilingov letno. Tako razširjena blagovna lista je seveda lepa priložnost za povečano menjavo s Koroško, vprašanje pa je seveda, če bo kaj drugače kot doslej, ko so bili vsi doseženi sejmski sporazumi le polovično izkoriščeni.

Gorenjsko gospodarstvo je doslej že pokazalo precej zanimanja za sodelovanje s koroškim gospodarstvom, saj sta plod takšnega zanimanja sodelovanje Elana in Alpetoura. Takšna politika majhnih korakov, kot je na srečanju poudaril Franc Podjed, predsednik Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko, pa bi se lahko okrepila še posebej na področju turizma, za kar se zelo zanimata obe deželi, čeprav ostaja na prvem mestu seveda zanimanje gorenjskega gospodarstva za izvoz industrijskih izdelkov. Brez dvoma pa bo treba preiti od besed k dejanjem, to je bila skupna ugotovitev gospodarstvenikov z obeh strani meje, saj so bile dobre možnosti za sodelovanje, trgovinsko izmenjavo in odprtost mej nasploh. Če vse prevečkrat poudarjane, zdaj je treba takšno dobro klimo le še izrabiti.

L. M.

Ob Koroškem dnevu na Gorenjskem sejmu je direktor PPC Gorenjskega sejma F. Ekar izročil predsedniku Gospodarske zbornice za Koroško gospodu Karlu Baurechtu priznanje in plaketo za desetletno sodelovanje koroškega gospodarstva na kranjskem sejmu. Srečanja koroških in gorenjskih gospodarstvenikov se je udeležil tudi generalni konzul SFRJ v Avstriji Marko Kržišnik. — Foto: L. M.

Dobimo se v Strahinju!

Kranj — Ob 40. obletnici borbe v Udinborštu bomo 12. septembra odkrili nov spomenik in urejeno grobišče. Glavna gradbena dela se zaključujejo. Ostanje še drobna, vendar nujna opravila, pri katerih stroji ne morejo pomagati. Zato organizirajo Kranjčani jutro, 14. avgusta med 7. in 13. uro prostovoljno delovno akcijo urejanja grobišča. Zbor udeležencev je ob sedmih zjutraj pri grobišču v Strahinju. Kdor nima svojega prevoza, se lahko v Strahinju odpelje ob 6,45 s posebnim avtobusom, ki bo čakal na postajališču pred Globusom. Avtobus se bo ob 13. uri vračal iz Strahinja. Na prostovoljni delovni akciji se bodo srečali člani gradbenega odbora, brigadirji veterani in udeleženci letošnjih mladinskih delovnih akcij, vojniki in člani organov družbenopolitičnih organizacij, skupščine izvršnega sveta. Na delovno akcijo vabimo tudi druge delovne ljudi in občane. Za okrepčilo bo poskrbljeno. Prav tako po možnosti prinesite s seboj orodje (motike, lopate, krampe). Dobimo se torej v Strahinju!

-jk

Rekonstrukcija ceste — Delavci Cestnega podjetja iz Kranja pospešeno gradijo 2 kilometra dolg odsek ceste Podreča—Kranj do Mavčič. Cesta bo velika pridobitev za krajane in za investitorja, Savske elektrarne. Računajo, da bo cesta nared do konca septembra, veljala pa bo 22 milijonov dolarjev. — Foto: -fr

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Predah za pripravo učinkovitih ukrepov

Pred nekaj dnevi je direktor večje tovarne na Gorenjskem pripomnil, da postajajo predsedniki izvršnih svetov vse bolj glavni direktorji občinskega gospodarstva. Čeprav malo karikirana, pripomba opozarja na vse večje administriranje na vseh področjih gospodarskega življenja, ki se je v preteklosti že večkrat izkazalo za zelo nepopularen ukrep, ker zahteva od vseh neko povprečno ponašanje in najbolj prizadene tiste, ki najmanj potrebujejo poseg administracije v samoupravno ravnanje. Če naj torej administrativni ukrepi zdravijo razmere tam, kjer je zatajila samouprava, jih je treba razumeti kot zdravilo, ki je sicer grenko, vendar pa bo naredilo prostor za pripravo dolgoročnejših ukrepov za ozdravitev odklonov programov gospodarske stabilizacije.

V začetku meseca je zvezni izvršni svet izdal odlok o šestmesečni zamrznitvi cen ter odlok o nadaljnjih restriktivnih prireditiranjih. Predsedstvo SFRJ pa je v začetku meseca poslalo poziv, da je treba rast osebnih dohodkov uskladiti z dogovorjeno politiko. Čeprav je to politično priporočilo, ni nobenega dvoma, da bo nadaljnja akcija potekala v smeri, da osebni dohodki ostanejo na sedanji ravni, kar je ob zamrznitvi cen razumljivo. Poglavitni vzrok, da osebni dohodki še niso na hladnem, je v dejstvu, da je osebna poraba v zadnjih treh letih porasla le za nekaj odstotkov. Razen tega obstaja neshladje med realno rastjo osebnih dohodkov v gospodarstvu, kjer je skoraj ni ali pa je minimalna in rastjo osebnih dohodkov v družbenih dejavnostih.

Resnici na ljubo, je bilo zamrznitev cen pričakovati. Inflacija je namreč junija že preseгла 27 odstotkov. Takšno gibanje cen je daleč od resolucijskih okvirov, kjer je bilo predvidena za letos 15 odstotna rast cen. Vendar pa je bila rast cen le eden od vzrokov zamrznitve.

Se važnejši je v tem, da je naraščanje cen na domačem trgu zmanjševalo zanimanje za izvoz. Zato izvoz ni rasteł toliko kot smo planirali, to pa v sedanjih plačilnobilančnih razmerah pomeni omejevanje uvoza, posledica pa je zmanjševanje proizvodnje z vsemi negativnimi gibanji.

Ze zaradi sedanjih uvoznih omejitev je pomanjkanje materialov za proizvodnjo postalo kronično. Konec maja in junija kar 44 odstotkov proizvajalcev v Jugoslaviji ni imelo skoraj nikakršnih zalog reprodukcijskega materiala, 56 odstotkov pa se je že srečevalo s pomanjkanjem. Po drugi strani pa je četrtina proizvajalcev imela več naročil z domačega trga, kot so njihove trenutne možnosti proizvodnje, 44 odstotkov tovarn pa je imelo manjše zaloge, kot so možnost prodaje doma. Zato menijo, da bi bilo porabo na domačem trgu nujno potrebno zmanjšati vsaj za 8 odstotkov, da bi kolikor toliko uskladili razmerja med ponudbo in povpraševanjem in, da bi več izvažali. Zato je izvršni svet sprejel omejitve kreditiranja potrošnje.

Svoje k zapletenemu položaju in vse težjim razmeram dodaja konstantno visoka investicijska poraba. Lani so investicije v Jugoslaviji še vedno znašale 40, čeprav bi akumulacija dovoljevala kvečjemu 20 odstotkov porabe družbenega proizvoda. Zato zamrznitev tudi na tem področju, ki je nujna, sicer bomo težko napravili večji korak v smeri stabilizacije.

V takšnih razmerah se administrativni ukrepi pojavljajo kot nujnost, ki naj zapre prevelike apetite. Res pa je, da takšno stanje ne sme predolgo trajati. Ukrepi bodo dosegli namen le, če bomo v predahu, ki je z njimi napravljen, pripravili dolgoročnejshe programe in ukrepe za ozdravitev gospodarstva.

L. Bogataj

Mednarodno leto starejših

Pokoj ni zapeček

Kranj — Odločitvi starejšega, upokojenega človeka, da bi se včlanil v društvo upokojencev, navadno botruje želja biti tudi v poznih letih dejaven in koristen. Mnogi se včlanjujejo, ker se sami ne znajo znati, ker potrebujejo nasvet sebi enakih in želijo pravni nasvet za ureditev pokojninskih razmerij. Veliko takih, ki bi jih društvo rado sprejelo medse, pa se ne včlanijo. V kranjski občini je od 8600 upokojencev v sedmih društvih (Kranj, Cerklje, Senčur, Predoslje, Predvor, Naklo in Zabnica) 6500 članov, od tega v kranjskem društvu 3800.

Društvo upokojencev iz Kranja je uspelo razviti široko dejavnost. Poudarek so dali zlasti reševanju socialnega položaja upokojencev. Čeprav za upokojencevo varnost skrbi skupnost invalidskega in pokojninskega zavarovanja, je lahko društvo v veliko pomoč. O tem pričajo številni rešeni stanovanjski problemi, poleg pokojnine iztrženi varstveni dodatki, dodatki za tujo nego in pomoč in podobno. Društvo s sredstvi iz članarine polni tudi blagajno vzajemne samopomoči. Le-ta pride v poštev v primeru smrti upokojenca. Iz osebnega sklada, kamor je član društva več let vlagal svojo članarino, družina umrlega dobi sredstva za pogreb. Temu, ki je imel majhno pokojnino, pomoč veliko odvrne.

Upokojenci se najboljše počutijo, če so med sebi enakimi, so nam dejali pri kranjskem društvu, ki lepo skrbi za družabno življenje svojega članstva. Zbirajo se v društveni točilnici, kjer lahko šahirajo, igrajo družabne igre in se pogovarjajo. Zmerne cene pa gredo v breme

društva, saj plačuje za svoj klub precejšnje dajatve kljub temu, da njihov namen ni zaslužkarstvo. Tudi rekreaciji namenijo precejšnjo pozornost. V Kranju imajo v skladu za rekreacijo 860.000 dinarjev, precejšen del namenijo obnovi in vzdrževanju svojih prostorov. Večkrat na leto peljejo svoje člane na izlete. Le-ti niso zgolj rekreativni, temveč navadno spominski, poučni.

V društvih upokojencev je dobro poskrbljeno za prijetno in dejavno življenje na starost.

Marsikdo pa v življenjski jeseni pogreša stika s tovarno, v kateri je vse življenje delal. Le enkrat na leto se svojih upokojenih delavcev spominijo v nekaterih tovarnah. Za pogostejše spremljanje njihovega življenja pa kaže, da ni volje in zanimanja. Pri kranjskem društvu upokojencev pravijo, da je tudi druge dejavnike težko navdušiti za tesnejšo povezavo. Ob praznovanjih, dnevih upokojencev ali podobnih priložnostih, sicer primaknejo kak dinar, kaj več pa od njih ni slišati. Pohvalno pa so se pri kranjskem društvu izrazili o tovarni IBI, ki res zgleđno skrbi za svoje upokojence.

Odkar društva upokojencev niso več le nekakšno tolažilo za starejše ljudi, odkar so v družbenem in političnem sistemu polnopravni in z večjimi dolžnostmi kot poprej, bi radi tudi bolj živahno in razgledano članstvo. Predvsem pogrešajo tistih upokojencev, ki so prej delali kot strokovnjaki in bi društvu v sedanjih, družbenopolitično razgibanih časih, lahko veliko pomagali. A taki, kot da se društev izogibajo!

D. Z. Zlebir

Murka prodaja kompletan program Gorenja in LTH — za devize 20 % ceneje

32. gorenjski sejem kranj, 6. — 16. 8. '82

- velika ponudba in pregled blaga široke potrošnje po nižjih cenah in ostalih ugodnostih
- dostava, kreditiranje, razprodaje
- kmetijsko gozdarska mehanizacija
- tradicionalno zabavno glasbeni sejmski večeri (vsak dan od 19.—24. ure, ob sobotah od 01. ure)
- gostinske posebnosti: žar, morske ribe, domača vina
- bančne storitve — dinarske in devizne vrši na sejmu Beogradska banka

PO JUGOSLAVIJI

SIHANUK PRISPEL V BEOGRAD

V naše glavno mesto bo v sredo dopotoval predsednik demokratske Kampučije, princ Norodom Sihanuk s soprogo. Skupaj s člani delegacije Demokratske Kampučije bo v naši državi, kamor ga je povabilo predsedstvo SFRJ, na prijateljskem obisku. Predsednik predsedstva SFRJ Petar Stambolić in predsednik Demokratske Kampučije se bosta pogovarjala v Ohridu.

MIJATOVIĆ SE JE VRNIL IZ BAGDADA

Član predsedstva SFRJ Cvijetin Mijatović se je vrnil z obiska v Iraku, kjer je bil na delovnem in prijateljskem obisku. Ob odhodu iz Iraka je dejal, da je gibanje nevrščenih kljub vsem problemom pokazalo svojo življenjsko moč in veliko vlogo pri reševanju perečih mednarodnih problemov, ki so zadnje čase dobili prave dramatične razsežnosti. Prepričani smo, je dejal, da bo gibanje nevrščenosti ohranilo enotnost in da ne bodo uspeli poskusi tistih, ki ga hočejo razcepiti in oslabiliti.

VEČ ELEKTRIKE KOT LANI

Po podatkih slovenskega elektrogospodarstva so elektrarne v Sloveniji proizvedle za 17,3 odstotka več energije kot lani, kar pa je še vedno za 4 odstotke pod planom. Hidroelektrarne so proizvedle 10,7 odstotka manj kot lani. Termoelektrarne pa skoraj 36 odstotkov več energije kot lani in za 24 odstotkov nad planom. Največ pa je k povečanju letošnje proizvodnje prispevala nuklearna v Krškem.

SADJE V IZVOZ

Sklad za sadje in povrtnine, pri katerem je združenih 110 predelovalnih in izvoznih organizacij iz vse države, bo letos z izvozom ustvaril 261 milijonov dinarjev, od tega 135 milijonov na konvertibilnem in 126 milijonov na klirinškem področju. Doslej so uresničili že 45 odstotkov planiranega izvoza.

VEČJE OBRESTNE MERE

Če bo sprejet novi predlog za spremembe bančnega sporazuma o politiki obrestnih mer, bodo občani dobivali za svoje vezane dinarske in devizne vloge višje obresti. Tako naj bi banke na dinarske hranilne vloge, vezane na več kot eno leto, plačale 13 odstotkov obresti — do sedaj 11, za vloge vezane nad dve leti bi bile obresti 15, obresti za vloge vezane na več kot 36 mesecev pa bi se povečale od 15 na 17 odstotkov. Obresti bi se povečale tudi na vezane devizne vloge. Povečale naj bi se obresti za vloge vezane več kot dve leti in sicer na 11 odstotkov, če pa bi bil čas vezave daljši od 36 mesecev, bi znašale obresti 12,5 odstotka.

Z iznajdljivostjo do lastnih prostorov

Potem ko z milimi prošnjami in nenehnim dokazovanjem o nujnosti gradnje družbenega doma v krajevni skupnosti Grad pod Krvavcem niso uspeli, so se morali znajti sami — Ob krajevnem prazniku bodo dom že odprli

Grad — Vsa leta so v krajevni skupnosti Grad pod Krvavcem krepko občutili pomanjkanje lastnih prostorov, saj niso imeli kje shranjevati dokumentacije, celo sestanke so sklicevali po zasebnih domovih, gostovali v prostorih krajevne skupnosti Cerklje in še pogosteje v gostilnah. Vse to je močno krnilo tudi krajevno samoupravo, saj se krajanje niso mogli sestajati na enem mestu in k razgovoru vabiti krajanov sosednjih krajevnih skupnosti. Že nakajkrat so izrazili željo po družbenem domu, zapisali so jo celo v dva srednjeročna načrta, ki pa žal nista bila v celoti uresničljiva. Iz njiju so najprej izpadle pobožne težnje po turističnem razvoju, takoj nato pa tudi optimistični upi o gradnji družbenega doma.

Potem ko so vsepovsod srednjeročne načrte krepko oklestili in jih razbremenili naložb, tudi za krajevno skupnost Grad ni bilo nobenega upanja več, da bi se v gradnjam nenaklonjenem času lotili tega časa neustreznega podviga. Vendar vstrajni in uporni krajanje niso kar tako odnehali. Zlasti mladina ni mogla več trpeti, da se mora poleti sestajati pod milim nebom, pozimi pa v gostilni, kar stariši niso gledali ravno z dopadanjem. Nekoliko boječe so sprva mladi namignili, da bi morda veljalo kupiti kako brunarico, v kateri bi si uredili zasilne prostore za sestanke in delovna srečanja. Družbenopolitične organizacije in svet krajevne skupnosti, ki so delavni mladini in njenim zamislili že ves čas neklonjeni, so upoštevali tudi to pobudo.

Semanji dan na Hotavljah

Hotavljje — Jutri in v nedeljo pripravljajo prizadeti hotavljjski turistični delavci tradicionalni semanji dan pod vaško lipo. Jutri zvečer bo ob 20. uri večer slovenskih podoknic, ki jih bodo zapeli Gorenjevaški oktet, oktet Cvetko Golar iz Škofje Loke in Nonet Blegoš. Program bo povezovala dramska igralka Nadja Strajnar. V nedeljo popoldne pa bo semanji dan pod lipo. Obiskovalci se bodo lahko oba dneva okrepčali z medicino in potico in seveda z vsemi drugimi dobrotami po naročilu. Tako v soboto, kot v nedeljo bo po prireditvi vrtna veselica. Za ples bo igral ansambel Rupar.

Semanji dan to pot Turistično društvo Hotavljje pripravlja štirinajstič, večer slovenskih podoknic pa četrtič. Ker na deželi manjka kulturnih prireditev, obljublja, da bo tudi večer slovenskih podoknic na predvečer semanjega dne, postal tradicionalna prireditev. L. B.

Ko so lani avgusta dogradili Delavski most v Kranju, so člani sveta krajevne skupnosti Grad kanili odkupiti eno od Gradbinčevih barak, ki so jih tisti čas podirali. To jim je tudi uspelo in kmalu so našli tudi primeren prostor za postavitev temeljev. Letos spomladi so se lotili zadnjih del. V nekdanji baraki, ki danes kaže lepo urejeno podobo, so uredili tri prostore, lepo pa uredili tudi okolico. Vrednost objekta znaša med 70 in 80 starih milijoni, več kot polovica te vrednosti pa predstavlja prostovoljno delo krajanov.

Ob krajevnem prazniku bodo prostore predali namenu, poslej pa se bo v njih sestajala mladina, člani družbenopolitičnih organizacij, delegati in člani sveta krajevne skupnosti, ki bodo v urejenih prostorih bolj učinkoviti. Računajo tudi, da bodo dvakrat tedensko v novih prostorih tudi nekakšne uradne ure za krajanje. D. Z. Žlebir

Izleti

Društvo invalidov Kranj sprejema prijave za tridnevni izlet v Moravske toplice, ki bo od 1. do 3. oktobra. Takoj se prijavite tudi na piknik, ki bo 4. septembra na Pokljuki. Izlet v Atomske toplice v Podčetrku bo predvidoma 18. septembra. Vse informacije dobite v pisarni društva.

Listina o sodelovanju

Radovljica — Na slavnostni seji občinske skupščine Radovljica so ob občinskem prazniku svečano podpisali listino o prijateljskem sodelovanju predstavniki krajevnih skupnosti Umag in Lesce. Leški predstavniki so listino podpisali na slavnostni seji občinske skupščine Buje, ki z radovljiško občino goji prijateljske vezi. JR

Sodobna cesta in kanalizacija

Radovljica — Po programu za leto 1982 je samoupravna komunalna skupnost Radovljica večidel izgradila kanalizacijo med naseljema Trata v Lescah in Isospan v Radovljici. Sočasno so delavci Cestnega podjetja iz Kranja opravili glavna dela na cesti Lesce — Radovljica v dolžini skoraj kilometer in pol. Tu so uredili dvosmerno cesto, kolesarsko stezo in pločnik. Zdaj utrjujejo cestne robove. Dela bodo sklenili predvidoma sredi avgusta. JR

Krompirjeva letina je letos povprečna in precej slabša kot lani. Za slabšo letino je po mnenju strokovnjakov krivo slabo vreme, ki je spomladi zavrla kaljenje, primanjkovalo je tudi škropljivost, v okolici Kranja pa je cimo močno poškodovala toča. Se bolj kot slabši pridelek pa pridelovalce skrbi čena krompirja. V Sloveniji se namreč nismo mogli dogovoriti, koliko naj bi pridelovalci letos dobili za kilogram našega, poleg kruha, glavnega živila. Znana je le zajamčena cena, ki znaša 6,20 dinarjev za kilogram. Pri poslovni skupnosti za krompir obljublja, da bo cena letošnjega pridelka znana konec tega ali v začetku prihodnjega meseca, kar pa je pol leta prepozno. Kmetje bi namreč morali vedeti za ceno že pred sajenjem. — Foto: L. B.

Svet v tem tednu

Dogovori o vrhunskem srečanju

Razen krize v Libanonu, kjer izraelske enote še vedno srdno obstreljujejo zahodni del Bejruta in potekajo hkrati mrzlični pogovori o umiku Palestincev iz Libanona, so pogovori o kraju sedmega vrhunškega srečanja nevrščenih še vedno v središču pozornosti svetovne javnosti. Vse kaže, da vrhunsko srečanje nevrščenih ne bo iraškem glavnemu mestu Bagdadu, ampak utegne biti v kaki drugi nevrščeni državi. Največkrat je omenjana Indija, ki je sicer predvideni gostitelj prihodnjega osmega srečanja čez štiri leta. Indija namreč ena od ustanoviteljic nevrščenega gibanja in zagovornica njegovih izvirnih načel. O kraju sedmega srečanja naj bi bilo dokončno odločeno na bližnjem ministrskem sestanku, ki pa naj bi bil v iraškem glavnemu mestu Bagdadu, čemur pa se najbolj protivi Iran. Vse kaže, da je iranskoiraška vojna, ki ne izgublja na srditosti, vplivala na dogajanja v nevrščenemu gibanju in tudi prispevala k zapletom okrog kraja srečanja nevrščenih držav.

V sklop priprav na vrhunsko srečanje nevrščenih sodi tudi obisk Cvijetina Mijatovića, člana predsedstva SFRJ, v Iraku, kjer se je pogovarjal z iraškim predsednikom Sadamom Huseinom. Obenem pa je bilo na srečanju govora tudi o sodelovanju med državama, ki se ugodno razvijata. Oba državnika sta poudarila pripravljenost, da je treba stati vse, da bo sedmi vrh nevrščenih držav uspešen in da gibanje nevrščenih ne sme izgubiti na enotnosti zaradi notranjih razprtij med posameznimi državami in se ne sme oddaljiti od izvirnih načel nevrščenega gibanja. J. Košnjek

Praznik pod Krvavcem

Grad — Ob 15. avgustu, krajevnem prazniku, se krajanje Grada pod Krvavcem spominja dneva pred 40 leti, ko se je prek Krvavca pomikala druga grupa odredov in so jo na poti napadli Nemci.

Tega dogodka iz NOB se bodo krajanje spomnili na skromni slovesnosti, ki bo v nedeljo ob 14. uri na Štefanji gori. Ob grobu padlega borca Mirka Šnajderja bo mladina pripravila kratek kulturni program, zapeli bodo bratje Župan iz Tržiča, nato pa bo tovariško srečanje. Ob prazniku bodo odprli tudi nove družbene prostore. D. Z.

Žabarska veselica

Sebenje — Smučarski klub Sebenje pripravlja v nedeljo, 15. avgusta, ob 14. uri tradicionalno barsko prireditev v Sebenju. Tržiču. Gre za zanimiv prikaz običajev te vasi, kjer ima glavno vlogo velika, zelena žaba. Najprej svatovska povorka, potem gibanje žabo, ki jo sprejmeta ženina in vesta, nato šrang. Razen tega pripravili bogat kulturni program, katerem bodo sodelovali kvintet iz Nakla, sebenjski kvintet in žabarji, gorenjesavski kvintet pevko Drago Jazbec in seveda pogrešljiva Dorca Kralj iz Tržiča. Po prireditvi bo žabarska veselica. Če bo slabo vreme, bo prireditev prihodnje nedelje. L.

NAŠ SOGOVORNIK

Joži PUHAR, občinski sindikalni svetnik Kranj

Statut dober pomočnik

Kranj — Že nekaj časa so v razpravi vsi trije dokumenti za kongres zveze sindikatov Slovenije: poročilo, resolucija in statut. Razpravljavci se jih lotevajo problemsko in vsebinsko, zato zlasti statut nima pravega odmeva. V tem aktu namreč vidijo le nekaj formalno pravnega, zato je v razpravi potisnjen vstran. Kot vodilo delu organizacije pa vendarle pomeni veliko oporo in je v njem najti bogat vsebino. O tem smo se pogovarjali z Jožico Puhar, sekretarko občinskega sveta Zveze sindikatov Kranj.

Kaj statut pomeni po vsebinski plati? »Dogovorjena in sprejeta pravila ravnanja, zbrana v statutu, so drobno določajo organizacijske oblike, naloge, komunikacijske pravice, dolžnosti, način včlanjevanja, skratka vodilo organizacije, kako doseči cilje, zaradi katerih je postavljena. Statut zveze sindikatov je skupek postopkov, pravil, kako naj enotno delujejo vsi delčki večje organizacije delavskega razreda, da bodo lahko uresničili skupne dolgoročne interese delavcev. Vsebinska naloga statuta je usmerjati delavce v skupni, dolgoročni interes, braniti pred prevlado posamičnega. Če sindikat ne zastopa vseh delavcev, ne uresničuje svoje temeljne vloge. Mnenje delavcev o njihovi osnovni sindikalni organizaciji je pogosto zgrešeno. Ta namreč zasleduje širši interes, ne pa kolektivnega, kar je v sindikalni praksi velikokrat sporno.«

Kako kongresni dokument predlaga, naj bi se sindikat organiziral in deloval v bodoče? »Predlog statuta ne predlaga ničesar bistveno novega, kar bi spremenilo vlogo sindikata. Gre le za nekatere izboljšave sindikalnih oblik, temelječih na podlagi dosedanjih sprejetih statutarnih sklepov ter na izkušnjah in spoznanjih dosedanje prakse. Kongres izpred statuta let je opredelil nekatere dodelave statutarnih možnosti, v tem času pa je že marsikaj dozorelo, na primer včlanjevanje kmetov v sindikat, status sindikatov dejavnosti, status izvršilno političnih organov.«

Katero so bistvene novosti? »Novo je določilo glede vnašanja kolektivnega dela in odgovornosti v delo sindikata, in sicer tako kolektivno delo, kjer je odgovornost kolektivna in individualna. Več pozornosti posveča tudi skrbi sindikata za delegatski sistem. Posebej se loteva tudi metoda dela občinske organizacije sindikata, koder je bistvena zlasti tista funkcija foruma, usklajuje delo temeljnih ravni. To določilo bo korak k preprečitvi birokratiziranja občinske organizacije. Včasih namreč dobimo občinske organizacije, ki delujejo sama zase in za višje ravni, namesto da bi bile delo organizacije deluje sama zase in za višje ravni, namesto da bi bile zaradi lažjega dela in povezovanja osnovnih organizacij. Statut zaradi razčlenjuje tudi naloge odborov sindikatov dejavnosti, posebej razčlenjuje tudi naloge odborov sindikatov dejavnosti, katerih bi morali obdelati probleme, ki se pojavljajo v posameznih strokah. Doslej je bilo to precej nejasno, nov statut pa to uredi določa. Odbori so po statutu lahko podpisniki samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov. Tudi o povezavi sindikata s krajevnimi skupnostjo je govora v osnutku, bolje so opredeljeni strokovni sindikalne organizacije... Treba je vedeti, da se mnoga določila statuta v praksi že uveljavljajo in pomenijo novost le v aktu.« D. Z. Žlebir

LTH-jeva toplotna črpalka v prodaji

Loške tovarne hladilnikov iz Škofje Loke na Gorenjskem sejmu predstavljajo svojo toplotno črpalko, napravo, ki se zaradi varčevanja z energijo vse bolj uveljavlja — Posebej primerna je za ogrevanje sanitarne vode poleti — Na sejmu jo lahko tudi kupite

Te dni na Gorenjskem sejmu v Kranju Loške tovarne hladilnikov iz Škofje Loke predstavljajo novi izdelek, toplotno črpalko, ki je zaradi potrebe po varčevanju z energijo tudi pri nas vse bolj na pohodu. Naprava je moč na sejmu tudi kupiti, velja nekaj manj kot 50 tisoč dinarjev.

V Loških tovarnah hladilnikov so za potrebe tujih kupcev pred dobrimi dvema leti začeli izdelovati prve toplotne črpalke. Ocenili so, da ima izdelek zaradi varčevanja z energijo bodočnost. Tovarna pa je tehnološko opremljena tako, da so lahko začeli toplotne črpalke izdelovati brez večjih vlaganj. Doslej so izdelali okoli 180 toplotnih črpalok. Načrtujejo, da jih bodo kot redni dopolnilni program vključili v izdelavo hladilne gostinske opreme.

Toplotna črpalka deluje prav v obratni smeri kot hladilnik. Ohlaja okolico, odvzeto toploto pa oddaja v prostor, ki ga želimo ogrevati oziroma ogreva sanitarno vodo. Odvzeta toplota se nato postopoma vrne v okolje.

Toplotno črpalko poganja električna energija. Velika prednost te naprave pa je v tem, da v primerjavi s običajnimi električnimi grelniki daje na vsako vloženo kilovatno uro električne energije tudi nekajkrat več koristne toplote. Večje toplotne črpalke so uporabne za ogrevanje večjih prostorov ali za pripravo večjih količin tople vode, izkoriščajo lahko odpadno industrijsko toploto. Srednje so primerne za ogrevanje bivalnih prostorov, manjše pa za pripravo tople sanitarne vode za gospodinjstva, obrate družbene prehrane, gostinske obrate. Manjše so primerne tudi za talno ogrevanje. S povezavo več manjših plotnih črpalok pa lahko dosežemo večjo grelno moč.

Prihranki, ki jih dosežemo s toplotno črpalko so odvisni od porabe toplote. Meritve so pokazale, da se manjšemu gostinskemu obra-

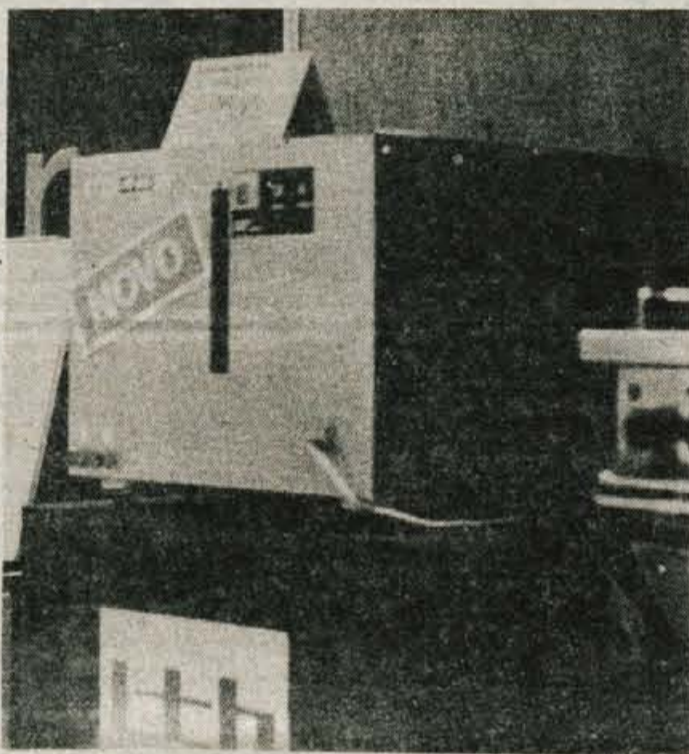
tu, ki porabi dnevno okoli tisoč litrov tople vode pri 42 stopinj Celzija, nakup toplotne črpalke za pripravo tople vode pri današnji ceni električne energije izplača že v dveh letih. Štiričlanskemu gospodinjstvu z dnevno porabo tople vode okoli 300 litrov pa se nakup toplotne črpalke izplača v štirih letih. Po tem času plačuje le električno energijo za pogon toplotne črpalke, kar je tudi nakajkrat manj, kot dobi koristne toplote.

Možnosti uporabe in priključitve toplotne črpalke za pripravo tople sanitarne vode so zelo raznovrstne. V obratu družbene prehrane ali v gostinskem obratu je najbolj koristno postaviti toplotno črpalko na najtoplejše mesto v kuhinjo. Koristno bo namreč dvojna. Naprava bo

segrevala vodo in pri tem porabila znatno manj električne energije kot običajni grelniki, istočasno pa bo ohlajala zrak v kuhinji, kar izboljša delovne pogoje.

Gospodinjstva, ki pozimi uporabljajo centralni kotlovni sistem na kurilno olje za ogrevanje stanovanja in za pripravo tople sanitarne vode, poleti pa le za pripravo tople sanitarne vode, ravnajo zelo nesmotno. Pri tako majhni porabi toplote deluje kotel le z okrog 30 odstotnim izkoristkom. Brez posebnih posegov v kotlovnico lahko v ta prostor postavimo toplotno črpalko, kot zbiralnik tople vode pa uporabimo bojler v kotlu.

Gospodinjstva, ki poleti uporabljajo za pripravo tople vode bojler z električnim grelnikom, pa lahko z uporabo toplotne črpalke bistveno zmanjšajo porabo električne energije. Pri nas je že moč dobiti električne bojlere s priključkom za toplotno črpalko. M. Volčjak

Gorenjsko gospodarstvo v prvem polletju Slabše kot lani

Kranj — Čeprav še niso obdelani vsi podatki polletnih obračunov gorenjskega gospodarstva, je kranjska SDK že izdala informacijo o finančnih gibanjih na Gorenjskem v prvih šestih mesecih, v kateri so obdelani nekateri ključni podatki gospodarjenja. Fizični obseg proizvodnje je bil za 2,6 odstotka večji od tistega v enakem lanskem obdobju. Prav toliko več so letos naredili v kranjski občini, v radovljški občini za 7,4 odstotka, v trziški za 5,8, v škofjeloški za 0,4 in v jeseniški za 0,2 odstotka. Od pomembnejših panog so lansko raven presegle črna metalurgija, — za odstotek, proizvodnja električnih strojev in aparatov za 12,7 odstotka, proizvodnja žaganega lesa in plošč za 6 odstotkov, proizvodnja končnih lesnih izdelkov za 3, tekstilna industrija za 4, obutvena industrija za 6,7 odstotka.

Manj kot lani so naredili v industriji tekstilne preje in tkanin in sicer za 2,3 odstotka manj in predelavi kavčuka, kjer so za dobrih 7 odstotkov pod lansko proizvodnjo.

Preskrbljenost industrije z materialom in surovinami je bila vse mesece slaba. Konec junija je dobro oskrbljeno z domačimi surovinami pa tudi z uvoženimi surovinami le dobra četrtina gorenjske industrije.

Sicer so poslovni rezultati letos slabši, kot so bili lani v prvem polletju, ker rast porabljenih sredstev prehitava rast celotnega prihodka. Ocenjujejo, da je porastel med 30 in 35 odstotki, medtem naj bi bil dohodek večji za manj kot 30 odstotkov. Sredstva za reprodukcijo naj bi bila večja za približno 20 odstotkov.

Rast izplačanih osebnih dohodkov se je na Gorenjskem ustavila pri 31 odstotkih. Realno so osebni dohodki še vedno od 2 do 3 odstotka nad ravni lanskega leta, pri tem v gospodarstvu od 1 do 2 odstotka, v negospodarstvu pa od 3 do 4 odstotka. V resoluciji pa smo zapisali, naj bi realni osebni dohodki ohranili raven iz lanskega leta.

Na področju bančnega kreditiranja se razmere v drugem tromeščju niso spremenile. Še vedno so v velikem porastu kratkoročni krediti, ki so v primerjavi z lani večji za 62 odstotkov, dolgoročni pa so manjši za odstotek. Kar 62 odstotkov kratkoročnih kreditov za obratna sredstva je konec junija uporabljalo kranjsko gospodarstvo. Letos banke tudi relativno več kreditirajo kmetijsko proizvodnjo in njene zaloge, še naprej pa je okoli polovica kratkoročnih kreditov namenjenih kreditiranju izvozu blaga in storitev. Med dolgoročnimi so se povečali sanacijski krediti, sicer pa prevladujejo tisti za trajna obratna sredstva.

Vplačila davkov in prispevkov za financiranje splošne in skupne porabe so letos v porastu. Za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti se je letos zbralo 36 odstotkov več denarja, za financiranje družbenopolitičnih skupnosti pa 11 odstotkov več, prihodki skladov pa so se povečali za 29 odstotkov. Stopnja rasti vplačil za interesne skupnosti družbenih dejavnosti je večja od resolucijskih predvidevanj.

Vplačila za investicije v osnovna sredstva so v drugem tromeščju vse manj presegala lansko raven, vendar so še vedno večja za 30 odstotkov, kar realno pomeni 8 do 10 odstotno rast. Gospodarske investicije so se povečale za okoli 12 odstotkov, naložbe v stanovanjsko gradnjo pa kar med 25 in 30 odstotki. Večji del investicij financirajo sami investitorji.

L. Bogataj

Zadnji odmevi gospodarskega razcveta

Delovna organizacija Alprem iz Kamnika, ki se ukvarja z zunanjo, končno opremo gradbenih objektov, v obdobju omejitve naložb prizadeta — Dvojni proizvodni program rešuje iz zagate

Kamnik — Na rezultatih polletnega gospodarjenja kamniškega Alprema, tovarne, ki izdeluje trgovsko opremo in opravlja finalna dela na gradbenih objektih, je videti, da lovijo še zadnje odmeve konjunkturalne prejšnjih let. Zaradi omejevanja naložb, ki je dodobra udarilo gradbeništvo, je začel takorekoč odmirati osnovni proizvodni program — izdelovanje visečih aluminijevih fasad in suhomontažnih predelnih sten. Letos so namreč opravljali zaključna dela na objektih, ki so jih gradbeniki začeli postavljati 1980, leta in prej. Alprem bo v prihodnje težko računal na tak razcvet, karšnega je bil deležen do začetka osemdesetih let. Eno zadnjih montaž so Alpremovi delavci opravljali na stavbi kranjskega Zavoda za medicino in mentalno higieno.

logaj kot oprema trgovin), seveda ni vseeno, kakšna je njegova usoda v sodobnih gospodarskih tokovih. Desetletje je Alprem takorekoč nosil zastavo v kamniškem gospodarstvu — po dohodku, produktivnosti, akumulaciji... Lani je Alprem zaposloval 3 odstotke delavcev v občini, ustvaril pa 12 odstotkov akupne akumulacije v občini. To dokazuje, da so bili resnično perspektivni, zdaj pa so jih razmere pritisnile ob zid. Morda bi njihovo gospodarstvo rešil izvoz, a na tem področju so žal šibki. Alprem je namreč prodril zgolj na domačem trgu, kajti narava njihove dejavnosti ni taka, da bi jo širili čez državno mejo. A kot kaže, bodo tudi v izvoz prisiljeni, le brez izkušenj in uhojenih poti bo to nekoliko težje.

Kljub stanju v gospodarstvu, ki jemlje Alpremu pretežni kos kruha, so letos nekako dosegli načrtovan gospodarski rezultat. Prizadela pa jih je nesorazmerna rast dohodka in materialnih stroškov. Slednji so ušli prek vseh meja, česar ni mogoče nadoknaditi z nobeno produktivnostjo. Cene surovin skokovito rastejo, cen lastnih izdelkov pa zaradi hude konkurence ne smejo povečevati. Letošnja praksa na tržišču je namreč celo takšna, da cene ostajajo na lanski ali celo nižji ravni. Konkurenca je pripravljena celo za polovico znižati ceno, zato mora tudi Alprem nastopiti s podobno. Tako proizvajajo komajda z ekonomsko ceno, kar predstavlja precejšnjo zanko na vratu njihovega gospodarjenja.

D. Z. Zlebir

NA DELOVNEM MESTU

Za delovni kolektiv vodne elektrarne v Mostah pri Žirovnici je značilno, da mu delavci ostajajo zvesti dvajset, trideset let. Razlogov je več. Od tega, da so večinoma domačini, da imajo stanovanja v elektrarniškem naselju, da osebni dohodki v preteklih letih niso bili slabi, slabši postajajo zdaj, ko se vse slovensko elektrogospodarstvo otepa z izgubo. Toda pogovor z delavci nam je povedal, da je najtehnnejši razlog posebno delo v elektrarni, delo na katerega se človek naveže, četudi pozna nočno, nedeljsko delo, nenehno napetost, da elektrarna nemoteno obratuje, hitro ukrepanje, če je kaj narobe, oglašujoč ropot ob turbini in generatorjih globoko pod zemljo.

Malo jih pusti delo v elektrarni

opravljajo jih visokokvalificirani delavci. Izpad sleherne enote pomeni izpad vse proizvodnje, zato je vloga strojnika, stikalca izredno pomembna. Zelo hitro mora ukrepati, če pride do napske, okvare, zelo hitro, odgovorno in trezno, saj izpad naše proizvodnje na primer pomeni izpad dela v Železarni. Kot vodja vzdrževanja moram podrobno poznati vse naprave v elektrarni. Menim, da svoje delo veliko bolj uspešno lahko opravljam, ker sem sam šel skozi vse faze dela. Sam sem izkusil, kako je treba ukrepati ob okvarah, zdaj tudi veliko lažje vodim delo. Delavci vedo, da delo dobro poznam, upoštevajo me, naši odnosi so zelo tovariški.

Najzahtevnejše je seveda pognati elektrarno v tek, ko se naprave utečejo, moram nenehno kontrolirati naprave, da ne pride do motenj. Če pride do okvare, moram zelo hitro ukrepati, zelo hitro je treba tedaj misliti, da ne narediš narobe. V vseh teh letih sem se navadil na delo globoko pod zemljo, sredi ropota, ki je prav oglašujoč, ko elektrarna dela s polno zmogljivostjo. Tudi na nočno in nedeljsko delo sem se navadil. Zdaj imamo urejeno tako, da delamo osem ur in smo nato prosti 24 ur. Poskusili smo že na več načinov urediti izmensko delo, sedanjí se najboljše obnese.

ANTON ŠPENDOV, vodja vzdrževanja

»Ze od leta 1952 delam v elektrarni. Kot mladi tehnik sem šel skozi vse faze dela v elektrarni, delal kot strojnik, stikalec, vodja izmene in zdaj napredoval v vodjo vzdrževanja. Delo v elektrarni je zelo specifično, nikjer drugje ne morete najti takšnega, zato je zaposlitev zelo težko menjati, povsod bi bil novinec. Svoje široko poklicno znanje takorekoč izgubiš, saj je naše delo ozko specializirano. Vsa dela v elektrarni so izredno zahtevna, odgovorna,

ANTON PREŽELJ, strojnik

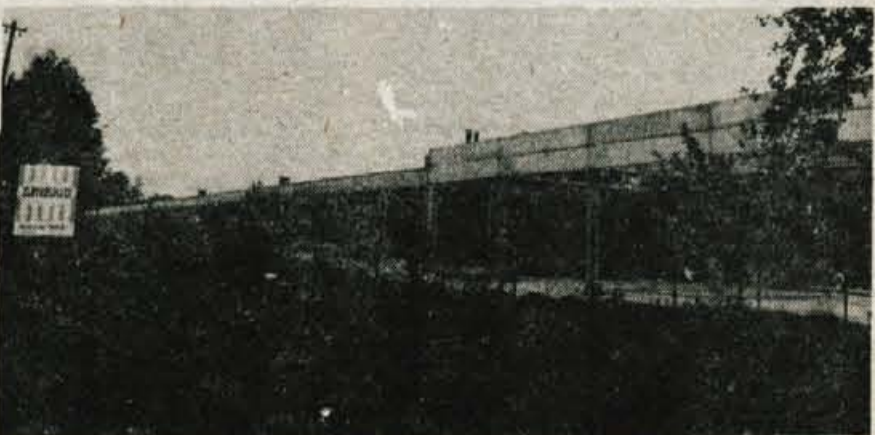
»Ze osemindvajseto leto delam v elektrarni, začel sem v delavnici, nato sem bil nekaj časa v stikalnici, zdaj opravljam delo strojnega tehnika. Naša elektrarna je akumulacijska, kar pomeni, da ni ves čas v pogonu. Zaganjamo jo glede na potrebe po električni energiji. Če povem preprosto, moja naloga je, pognati elektrarno v tek. Pomaga mi pomočnik, oba morava natančno vedeti, kako si delava opravila, od tega, kdo odpre lopute, spusti olje na vodilne ležaje, kontrolira pretok olja, odpre regulatorje turbine in jo spusti v polni tek...

MILAN KOZOLE, obratni električar

»Triindvajseto leto že delam v elektrarni, vsa leta pri vzdrževanju kot električar. Moje delo je zelo pisano, samostojno ter seveda tudi odgovorno, saj napak ne sme biti. Če pride do okvare moramo zelo hitro ukrepati, pokličemo me, četudi sem doma. Najpomembnejše je, da okvaro čim prej odpravimo. Vzdržujemo vse krmilne in zaščitno napetostne naprave, vsako leto moramo opraviti tudi vse redne remonte. Moje delo je tako zelo različno, včasih je dela zelo veliko, nato pa mine mesec brez popoldanskega in nočnega dela.

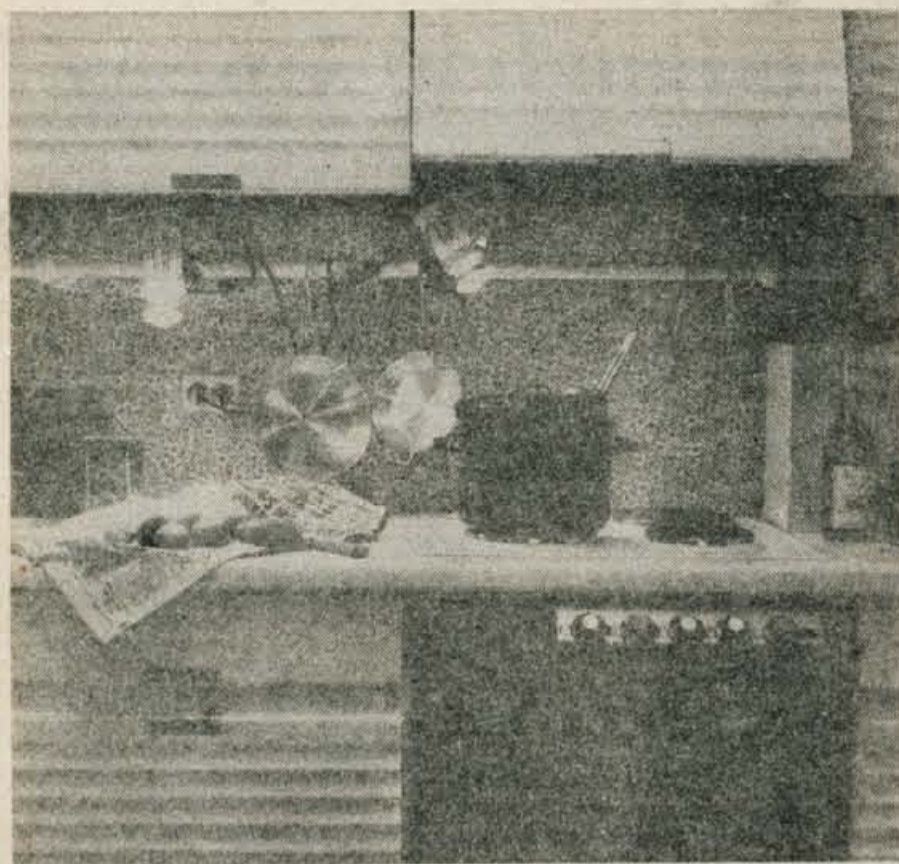
M. Volčjak

Podaljšek proizvodne hale — V tovarni Sora, poslovni enoti Slovenjalesa v Medvodah gradijo prizidek proizvodni hali, s čemer bodo pridobili 1200 kvadratnih metrov skladišnih in proizvodnih površin. Naložba jih bo veljala 10 milijonov dinarjev, z njo pa bodo povečali izvoz skoraj za trikrat. — Foto: — fr

Sposojeno na tujem Ne gre za tole »roletasto« kuhinjo, ki mora biti kar pripravna, če pomislimo, da omaric ni treba odpirati proti sebi, temveč roletke le porivamo navzgor in navzdol, pa to le toliko, da pridemo do željenega. Ne. V oči nam je padla tale letev, ki izgleda kot nekakšna starinska karnisa (Alples: jih izdeluje pri nas), na katero je iznajdljiva gospodinja obesila poleg ponvic tudi luči. Te lahko poljubno prestavlja po letvici, kjer jih pač potrebuje, pa tudi odstrani, če jih ne potrebuje. In mimogrede: prestavljive svetilke se pri nas dobe.

M. Mességué:

Narava

Paradižnik

ima vselej prav

Ze na zunaj je paradižnik prava podoba zdravja. Ponekod mu pravijo »jabolko ljubeznis. Ta rastlina, ki je prišla k nam iz Peruja, je prikupna za oči in jezik. In vendar nekateri ljudje ne ljubijo posebno paradižnika zaradi njegove kisline.

Toda prav ta kislina, ki vsebuje obilo vitaminov in rudninskih soli, mu daje moč, s katero se učinkovito bojuje zoper želodčno kislino, zapeko, sečnino, kamne, protin, artritis itd.

Čistim, ki bolehalo na protinu in artritisu, priporočam, naj dnevno popijejo velik kozarec svežega paradižnikovega soka, zlasti poleti, ko so paradižniki lepo zreli. Da bi izboljšali okus, mu lahko dodajo malo soka zelene.

Ali veste, da odganja močno dišeče paradižnikovo listje mrčes? Zato ima paradižnikov grmiček v vrtu vlogo policaja. A tudi v hiši lahko v vsako sobo obesite šop posušenega paradižnikovega listja, kot to delajo ponekod na deželi. Potem ne boste imeli v hiši ne os, ne polžev, ne pajkov. In to je veliko bolj naravno, kot če vse okoli sebe poškopite z insekticidom.

Iz istega vzroka potegne paradižnikovo listje iz kože tudi strup mrčesa. Če vas je opikal kak mrčes, tecite na vrt in si boleni del takoj natrite s paradižnikovim listjem (ali s peteršiljem).

PRI OTORINOLARINGOLOGU

— Pri tem kašlju ne bi smeli več kaditi in ne piti vina ne piva in še manj žganja!
— Ali lahko vsaj še kašljam naprej?

V SAMOPOSTREŽNI

— A danes so pa krpice v juhi.
— Mar ste za ta denar pričakovali rjuhe?

KOVAČEVA KOBILA ...

»Kako si dolgo ohranimo zdrave zobe?« vpraša učiteljica.
»Tako, da si jih čistimo s ščetko!«

»Dobro. Ali ti imaš ščetko?«
»Ne.«
»Kaj pa tvoji starši?«
»Tudi ne.«
»Kako pa potem veš?«
»Prosim, mi ščetke samo izdelujemo in prodajamo.«

Kaj so jedli naši dedje

Ing. Pavle Hafner (16)

ZARUMENELA ZDROBOVA JUHA

Pol skodelice belega zdroba zarumenimo na surovem maslu. Prilijemo čiste goveje juhe, po okusu solimo, začiniimo z muškatinim cvetom in s točenim poprom. Lahko dodamo tudi nekoliko žefrana. Pustimo dobro prevreti. Na juho potresemo nasekljan zelen peteršilj.

KAPERNA POLIVKA

Pripravimo svetlo rjavo prežgane. Dodamo žlico nasekljane čebule in naribano limonino lupino. Popražimo in prilijemo čiste goveje juhe in žlico kisa. Nasekljamo 4 žlice zelenih kaper in jih dodamo v omako. Omako dobro prevremo in jo ponudimo h kuhani govedini.

SLADKA REPA

Pol kilograma sveže repe olupimo in narežemo na male kockice. Repo skuhamo v slanem kropu z dodatkom kumine. Na spenjeni masčobi zarumenimo žličko sladkorja in žličko moke. To vmešamo v odcedeno repo, malo zalijemo z juho, osolimo in še nekoliko pokuhamo. Sladko repo ponudimo k v pečici spečenim svinjskim rebrom.

ZARUMENELA ZDROBOVA JUHA

KUHANA GOVEDINA S KAPERNO POLIVKO
SLADKA REPA S PEČENIMI SVINJSKIMI REBRICI
MOKNATI CMOČKI NA MLEKU

MOKNATI CMOČKI NA MLEKU

10 dag masla in 5 jajc zmleto da se prične peniti. Dodamo 100 ml moka in malo soli. Mešamo 15 minut. V ponev nalijemo 200 ml mleka, dodamo 3 jedilne žlice masla in zavremo. V vrelo mleko zalijemo cmočke ali žličnike in pustimo, da se kuhajo 20 minut. Kuhane zložimo v porcelanasto sodo in prilijemo nekoliko vročega mleka. Lahko jih še nekoliko posladamo s sladkorjem.

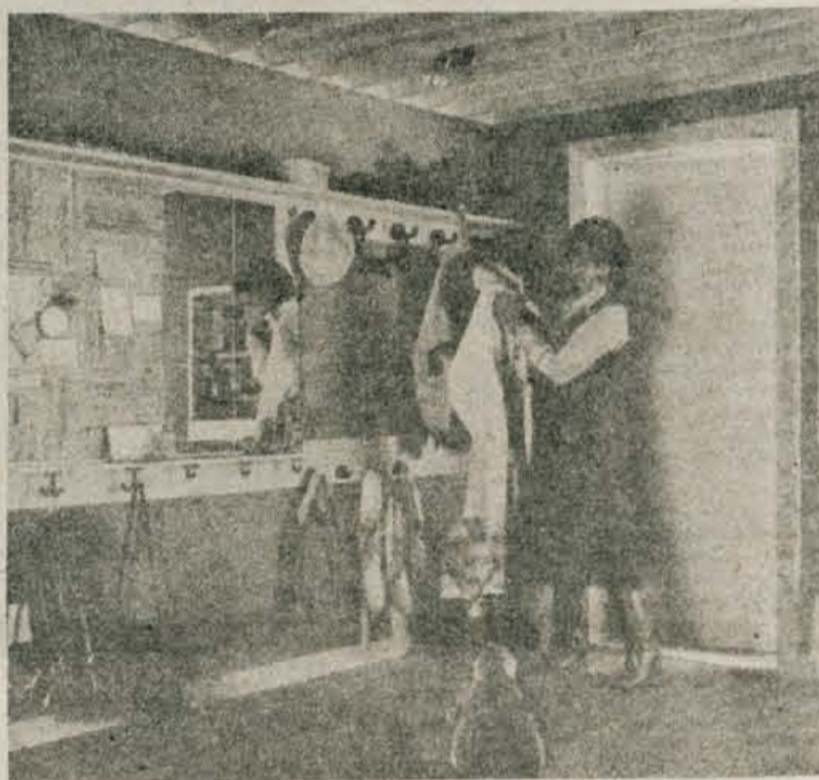
Lepota, odmev in moč hitro minejo
Lepota prinaša: molče in ženski več bolečin
veselja

(Tommaso)

Lepota se porajča iz bolezni
ne

(I. S. ...)

Od lepote ni kaj vzeti, če hoče usak imeti
Pri osemnajstih je vrag lep

Garderobna stena iz smrekovih letvic

Poceni, praktično, zanimivo! Lepo! Garderobna stena iz smrekovih letvic. Potrebujemo 2 cm debele, široke in 2 metra dolge (lahko krajše ali debelejše, kakršno imamo) smrekove letvice, ki jih pritrdimo z vijaki na steno (spodaj podložimo vložke). Poličke za steno in pod ogledalom so široke 15 cm, smo pritrdili letve, pritrdimo na steno surovo smreko, moramo pa bo prostor za plašče, klobuki podobno. Če smo izbrali za garderobo oboje, pa bo prostor za plašče, klobuki podobno. Če smo izbrali za garderobo samo surovo smreko, moramo pa bo pravo barvo za steno. Na steno je stena kakaovo rjava. Enako barvo lahko pa izberete kakšno poljubno barvo, lahko si pa sploh omislite tudi tapete, drobno rožnate in podobno.

Prav je, da vemo

PRESOLJENO MESO

Presoljeni mesni ali kaki drugi jedi dodamo nekoliko olupljenega, na rezine narezanega ali naribanega krompirja. Krompir vsrka sol. Pred serviranjem lahko rezine odstranimo, nariban krompir pa se v jedi porazgubi.

PRETAKNJENO MESO

Če želimo, da bo v kosih pretaknjene pečenke lepo videti kocke slanine, ga moramo pretakniti v isti smeri, kot ležijo vlakna.

ZMLETO MESO

Meso zrežemo na mesoreznicu tik pred uporabo, ker se zmleto meso zelo hitro kvari. Hranimo ga na zelo hladnem prostoru, zavaranem pred muhami; najbolje v hladilniku.

Bolje je bosa trnje mleti, kakor pijanca vzeti
Če boš med pijanci trezen, te bodo imeli za pijanca
Če si pijan, si moder, bogat in močan
Da prenehaš piti, opazuj pijanca, dokler si trezen
(franc. pregovor)

Grlo zapravi več hiš kakor vojska, grom in blisk
Dobro je, dokler mož vino nosi, napak, kadar vino moza nosi

Pozabljen star papir — Akcija zbiranja starega papirja je zelo uspešna tudi na Gosposvetski ulici v Kranju, kjer so se stanovalci radi znebili dolgoletnih papirnih zalog. Vendar so jih s podstrešnih kletki prinesli le na zelenico pred blokom, koder nakopičen kamin vedno čaka, da ga bo kdo odpeljal. Stanovalce kup že nekaj časa pred deževjem in vetrom so ga kljub vsemu morali pokriti, saj bi sicer nezaželene nesnage deležni še bližnji in daljnji sosedje. — P. D. Ž.

Pozor, prehitvam — Takile udeleženci v prometu so dandanašnji sila redki. Kaka volovska vprega z gnojnim košem pa se še naprej v Gorenjskem. Po ozkih vaških cestah gre sicer z zločinom korakov tudi avtomobil na ovinkastem makadamu ne sme preveč pospeševati. Tako se zgodi tudi kaj takega, kar smo ujeli v objektivu. — Foto: D. Ž.

Ljubljana — Vsako nedeljo se na sejmu avtomobilov »Pod lipico« zbere nekaj sto prodajalcev avtomobilov, približno toliko kupcev, veliko pa si jih z ogledovanjem skrajša nedeljsko dopoldne. Na sejmu je dosti novih avtomobilov, največ pa je seveda starih, za katera ni nič manjše povpraševanje, saj jih je moč kupiti za malo denarja. Zadnje čase je največ kupcev, ki žele kupiti majhna vozila, ki porabijo manj bencina. Foto: V. Primožič

KAM?

S KOMPASOM NA TUJE

ZLATA PRAGA
Tridnevni izlet z letalom v Prago stane 4.650 dinarjev. V ceno je vključeno vodstvo pri ogledu mesta ob Vltavi. Izletniki bodo v treh dneh videli Hradčane, Loreto, Karlov most in Staromestské námesty z znamenito praško uro. V Konopištu bodo obiskali grad, ustavili se bodo v Čeških Budějovicah. Vrnili se bodo z avtobusom prek Linza, Liezna in Celovca do Ljubljane. Ob prijavi je treba vplačati akontacijo 2.500 dinarjev.

KRATKI IZLETI PO UGODNIH CENAH

Kratki avtobusni izleti, najprimernejši za zaključene skupine, študente in upokojece, nas bodo septembra in oktobra vodili v Bratislavo, Prago in Budimpešto. Dvodnevni izlet v Bratislavo stane 25. septembra 2.480 dinarjev, 15. oktobra pa 80 dinarjev manj. V dveh dneh si bodo izletniki dodobra ogledali spomenik padlim sovjetskim vojakom na Slavinu, bratislavski grad, novi most čez Donavo in stari del mesta. Spotoma se bodo ustavili tudi na Dunaju.

17. septembra, 15. in 29. oktobra bodo odpotovali na tridnevni izlet v Prago. Septembrska cena je 3.750 dinarjev, oktobrška pa 3.650 dinarjev.

V Budimpešto so organizirani dvo in tridnevni izleti. Tja bodo odšli 24. septembra, 1., 8., 15. in 29. oktobra ter 12. novembra. Cena tridnevnih izletov do 8. oktobra znaša 3.600 dinarjev, od 15. oktobra dalje pa 3.450 dinarjev.

Z GLOBTOUROM PO DOMOVINI IN TUJINI

OBIRANJE MALIN

Globtour vas vabi na pobočja Zreškega Pohorja, ki so zaradi sončne lege bogato obrasla z malinami. Dvodnevni izlet z avtobusom se začne 21. avgusta ob 6. uri s Trga revolucije v Ljubljani. V Zrečah se boste nastanili v hotelu Dobrava, od koder bo takoj odhod na pobočja pobočja z malinami. Cena izleta znaša 1.350 dinarjev, vključuje pa avtobusni prevoz, enolončnico, kosilo, večerjo in prenočišče v hotelu Dobrava, ples z zabavo ter vodstvo in organizacijo izleta. Prijavite se lahko v vseh poslovalnicah Globtoura.

V ROMEOVO IN JULIJNO MESTO

V petek, 13. avgusta, organizira Globtour izlet v Verono. Ogled znamenitosti ob poti - Benetke in Padova - je združen s posebno ponudbo za glasbene sladokusce. V štirih dneh bivanja v Veroni bo namreč moč poslušati v veronski Areni opere Aida, Othello in La Bohème. Od petka do ponedeljka,

Dvodnevna izleta, 1. in 15. oktobra, stane 2.630 in 2.500 dinarjev. Izleti so idealna priložnost za ogled madžarske prestolnice in prijetna doživetja v tipičnih madžarskih restavracijah.

NARAVNI MOSTOVI IN OKNA V SLOVENIJI

NARAVNI MOST VELUNJA PEČ
Velenjska kotlina je razrezana s številnimi potoki. Eden izmed njih se izliva v Pako pri istoimenskem naselju, v zgornjem delu je izdolbel čudovit naravni most, 10 metrov visok in 3 metre širok. To je največji naravni most v severovzhodni Sloveniji. Do njega pridemo, če s ceste do Titovega Velenja proti Slovenj Gradcu zavijemo desno in se peljemo kak kilometer po slabem kolovozu. Od domačije v grapi je še kakih 200 metrov do naravnega mostu.

NARAVNI MOST NA MEŽAKLI

Tik pod severnim zgornjim robom Mežakle nad Jesenicami stoji naravni most, dolg 15 metrov, lok je visok 8 metrov, obok pa širok 3 metre. Z Jesenic ali iz doline Radovne, od koder se je moč po gozdnih cestah pripeljati precej visoko, se povzpemo do TV pretvornika na Mežakli.

16. avgusta, si bodo izletniki ogledali tudi mestne znamenitosti, obiskali slikovito mesto Sirmione z mogočnim gradom Scaligerijev, obhodili Mantovo in uživali v ogledu italijanske romantične arhitekture.

Odhod avtobusa s Trga revolucije je 13. avgusta ob 6. uri. Cena je 7.200 dinarjev, ki zajema poleg prevoza, hotelskih in gostinskih storitev tudi vstopnice za tri operne predstave. Ob prijavi, ki jih sprejemajo vse Globtourove poslovalnice, je treba vplačati 4.000 din.

Z VLAKOM V SOVJETSKO ZVEZO

Od 23. septembra do 4. oktobra traja izlet z vlakom v Sovjetsko zvezo, zajema pa ogled treh središč, Kijeva, Moskve in Leningrada. Odhod avtobusa je s Trga revolucije v Ljubljani ob 8. uri, izpred hotela Slavija v Mariboru ob 10.30 uri. V Budimpešti krenejo izletniki z večernim vlakom proti Kijevu. Prijave za zanimiv, dvanajstdnevni izlet, sprejemajo vse Globtourove poslovalnice, ki ob prijavi sprejemajo akontacijo 10.000 dinarjev. Cena izleta znaša 21.900 dinarjev.

KOMPAS VABI

ZA TRI IN ŠEST DNI V OHRID

Kompas ponuja ob septembrskih in oktobrskih koncih tedna izlet v Ohrid. Prvikrat bodo izletniki krenili na Ohrid 17. septembra in nato 24. septembra, odhodi bodo tudi ves mesec oktober in sicer 1., 8., 15., 22. in 29. oktobra. Odhod na letališče Brnik bo v petek popoldne izpred poslovalnice Kompas v Ljubljani. Tridnevni izlet v Ohrid je priložnost za ogled kulturnih znamenitosti, od samostana sv. Nauma do znamenitih pravoslavnih cerkva, prvih univerz. Cena potovanja je 5.700 dinarjev.

Na petdnevna potovanja, ki poleg ogleda kulturnih znamenitosti ponujajo tudi miren oddih v septembru in oktobru, bodo izletniki odšli 3., 8., 12., 19. in 26. septembra, ter 3., 10., 17. in 24. oktobra. Cena tega potovanja je 6.300 dinarjev. Vračunana je vožnja z letalom, avtobusni izleti po ohridski okolici, vodstvo in organizacija potovanja in gostinske storitve, dodatne izlete z ladjo pa morajo izletniki še doplačati.

PEŠČENE PLAŽE ČRNE GORE

V drugi polovici poletja in v začetku jeseni je Kompas pripravil aktivni oddih na eni najlepših plaž

na Jadranu. Enotedenski dopust v hotelu Maestral v Miločeru stane 7.000 dinarjev. Odhoda sta 30. avgusta zjutraj in 5. septembra zvečer z letališča Brnik. Poleg oddiha v hotelu, ki nudi široke možnosti rekreacije, bo organiziranih tudi nekaj izletov. Obiskati bo moč Njegošev rojstni kraj Njegoše, Cetinje in mavzolej na Lovčenu, pristanišče Bar in turistični Ulcinj, glavno mesto Titograd in Moračo, zanimiva pa bo tudi vožnja po budvanskem arhipelagu na otok Sv. Nikole. Razen izleta na Lovčen je treba za vsak izlet doplačati od 450 do 550 dinarjev.

VIS - BISER MED OTOKI

7. in 14. septembra lahko še odpotujete na osemdnevni oddih na Vis, kjer v hotelu B kategorije Biševo lahko preživite prijeten in cenen jesenski dopust. Cena aranžmana je 6.750 dinarjev, odhoda pa v torek ob 8. uri zjutraj z brniškega letališča. Če pa vas bolj mika kratko in živahno potovanje po tem biseru med jadranskimi otoki, se lahko udeležite izletov, ki jih Kompas prireja ob koncih tedna. Odhodi so 4., 11., 18. in 25. septembra ter 2., 9., 16., 23. in 30. oktobra. Za konec tedna na Visu odštejete 4.950 dinarjev.

ZASEBNE GOSTILNE V SLOVENIJI

Zveza obrtniških združenj Slovenije je izdala knjižico z naslovom GOSTILNE NA SLOVENSKEM, prvo celovito predstavitev slovenskega zasebnega gostinstva. V njej je našlo prostor 400 najboljših gostiln od 2000 na Slovenskem. Zaradi lažje preglednosti so razvrščene po območjih. V knjižici je označena tradicija gostilne, pregledna tabela pa ima rubrike o ponudbi kuhinje, številu sedežev in ležišč, urniku in dnevih v tednu, ko je gostilna zaprta.

Knjižica je izšla v 4200 izvodih v slovenščini, nemščini, angleščini in italijanščini. Prospekt naj bi zaživel kot praktični vodič po slovenskih zasebnih gostinskih objektih, ki so dovolj kvalitetni, da zmorejo za kratek čas zaustaviti turista in tranzitnega potnika in ju dobro pogostiti. Knjižica je na voljo pri Zvezi obrtnih združenj Slovenije v Ljubljani na Miklošičevi 4 (telefon 061-219-431).

KOKRA KLANJ

in v vseh ostalih prodajalnah
Kokre Kranj

10 LET
VELEBLAGOVNICA
KRANJ

Sezonska razprodaja 15.8. - 15.9.
konfekcija - pletenine - srajce

znižane cene do 40%

ENODNEVNI JESENSKI IZLETI

Turistična agencija Alpetour vabi na enodnevne jesenske izlete, ki se začnejo z 28. avgustom in zaključujejo 23. oktobra. Prvi izlet bo v Grossglockner, 4. septembra v Plitvice, 11. septembra spet v Grossglockner in v Benetke, 18. septembra v slovensko Istro in h koroškimi jezerom, 25. septembra na Krk, v Salzburg in v Belo Krajino, 2. oktobra na Plitvice in v Kumrovec ter Stubico, 9. oktobra na trgatav v Jeruzalem ter na ogled Gonarsa, Ogleja in Gradeža, 16. oktobra na Vipavsko in zadnji v slovensko Istro.

PLANINSKA TURA NA MALVUERIC, CAVALO in AIP

Spoznati sosednje dežele in njihov goraki svet, poglobiti prijateljstvo med prebivalstvom in gojiti planinsko tovarštvo v obmejnih krajih in gorah Furlanije - Julijske krajine, Slovenije ter Koroške je bil osnovni namen osnovelec poti prijateljstva treh dežel. V vsaki od teh so izbrali po 10 lepih in privlačnih vrhov. Planinska tura na M. Malvueric, M. Cavallo ter Creta di Aip pa je posebna zaključena transverzalna planinska pot, za katero dobi pohodnik spominsko značko. Ti vrhovi ne presegajo nadmorske višine 2300 metrov. M. Cavallo (konj) pa je v tej sestavi edini vrh poti prijateljstva.

Ljubitejši planin in gora, gibanja v višjih legah, rekreacije, lepota narave, zagotovo ne boste zamudili priložnosti in se še kdaj povzpeli tudi na te vrhove. Prva se vam ponuja že kar to soboto in nedeljo, to je 14. in 15. avgusta. Kranjsko PD prireja ta dva dneva planinski izlet na vse tri vrhove. Če se jim želite pridruživati, se pozanimajte v društveni pisarni na Koroški cesti 27. Kako in kaj je s prijavo, zasedenostjo avtobusnih sedežev, kaj je potrebno vzeti s seboj, bodo že tam povedali, turs vsekakor ni preveč zahtevna in tudi ne prenaporna, je pa lepa ter zanimiva.

Odhod bo v soboto ob 5. uri izpred kranjskega hotela Creina, dalje čez mejni prehod do izhodišča in nato pot pod noge. Skupne hoje na vse tri vrhove, torej oba dneva, bo za kakih 12 ur.

P. Leban

ENODNEVNI JESENSKI AVTOBUSNI IZLETI, vsako soboto od 28. 8. do 23. 10.
DUNAJ, odhod 27. 8.
OKTOBERFEST, München, odhodi 17. in 24. 9. ter 1. 10.
ASSISI - RIM, odhod 24. 9.
MILANO, razstava orodnih strojev, odhod 8. 10.

Kolektivi in zaključene skupine, posebne cene za vaše jesenske izlete! Informacije in prijave v Alpetourvih turističnih poslovalnicah.

KOKRA KLANJ

lesnina
Salon pohištva na Primskovem v Kranju

RAZPRODAJA POHIŠTVO
znižano od 20 - 70%

- REGALE ZA DNEVNE SOBE
- SEDEŽNE GARNITURE
- OTROŠKE SOBE
- SAMSKE SOBE
- KUHINJSKE ELEMENTE
- JEDILNICE
- KOPALNIŠKO POHIŠTVO
- POSAMEZNI FOTELJI
- RAZNO KOSOVNO POHIŠTVO

Pohištvo je znižano zaradi opustitve programov, manjših lepotnih in transportnih poškodb. Pri nakupu lahko prihranite tudi več kot milijon starih dinarjev.

V Lesnini poleg blaga v razprodaji dobite tudi najnovejše programe jugoslovanskih proizvajalcev pohištva.

Prodajalci vam bodo prijazno in strokovno svetovali. Prevoz pohištva je do 30 km brezplačen.

Obiščite Lesnino, zadovoljni boste pri izbiri in plačilu.

Razprodaja bo od 13. 8. do 31. 8. 1982.

Odprto od 7. do 19. ure
- sobota do 13. ure.

Telefon 24-554.

Poznate trnulje? To so tisti revni, temno modri plodovi na grmih črnega trnja, ki zore v pozni jeseni.

revnih družinah življenje zboljšalo. Zato pa so Leskovčevi iskreno in s toplino napisani spomini toliko bolj dragoceni.

Bi še kaj radi zvedeli o pisatelju? Naj vam povem še to, da se je tudi sam bojeval, da je danes otrokom bolje, kakor je bilo njemu.

Karel Grabeljšek

KAREL LESKOVEC TRNULJE

1

HROŠČI

»Kebrovo leto« so pri nas dejali takrat, kadar je bilo vse živo teh brenčočih živalic, ki so se spomladi kot rjavi kupčki obešale na sveže zeleno bukovno listje.

V tistih časih, ko sem hodil v osnovno šolo, je bilo marsikaj drugače, kakor je v dandanašnjih dneh. Za dinar je bila tako trda, da bi danes prav zares laže prišel do zlataga kot takrat do navadnega.

Tisto leto je bilo hroščev toliko, da je bilo komaj ozelenelo drevje kar črno od temno rjavih živalic. Občina je po šolah razglasila, naj se otroci na vseh koncih in krajih lotijo uničevanja škodljivcev.

Tudi materi in očetu je bilo všeč, da bodo tudi otroci zaslužili kakšen dinar. Nabiranje hroščev je vzel v svoje roke oče. O mraku se je vrnil iz gmajne. Ko je stopil v temačno hišo, se je ozrl proti krušni peči, kjer se nas je gnetla vsa domača kopica, skoraj vsi enako veliki.

brlivi petrolejki ropotala s škafi in lonci. Pripravljala je koruzni močnik za večerjo in krmo za prašiče.

Že takrat, ko sem imel komaj osem let, sem bil nadvse zadovoljen in vesel, če sem videl, da se je oče nasmejal. Tako narekdo se je to dogajalo, da sem se vsakokrat komaj spomnil, kdaj sem ga zadnjič videl nasmejanega.

Kako bi bilo lepo, če ne bi bilo kebrovih let, sem si zaželel, ko smo lezli zjutraj izpod zakrpanih odev in si z obema rokama meli oči. Spodaj v hiši sem zaslišal težke očetove korake.

Pred hišo je imel oče pripravljene tri rjuhe in veliko košaro. Preden sem pricapljal do izbranega kraja, sem bil skoraj do kolen moker od rosne trave in grmičja.

Priljubljen je bil eden na položajih na Gradini nad Titovo votlino, drugi pa na Šlobiča glavici pri pokopališču. Namerilec Gojko Vujinović je začel streljati prvi, takoj zatem pa še namerilec Janjič.

öbramba öbramba öbramba öbramba

24 Radovan Timotijević I. DESANT NA DRVAR ALI SKOK V PRAZNO

POD LETALSKIM UDAROM Spremljevalec tovariša Tita je 25. maja zgodaj zjutraj, ko je bil na straži pred barako v Pećini pri Uncu, stopil v barako, prebudil tovariša Tita in mu sporočil, da je nad planino Satoro opazil letala.

Nekoliko kasneje, ob 6.33, so zaslišali brenjenje, ki je postajalo čedalje močnejše. Natančno ob 6.35 sta se nad Drvarjem pojavili 1. in 2. skupina 7. eskadrilje nočnih lovcev-bombnikov, ki so prileteli z letališča Zalužani pri Banjaluki.

Andrija Medić, komandir čete protiletalskih mitraljezov spremljevalnega bataljona, je ukazal, naj začno letala ob-streljevati. Imel je dva voda protiletalskih

mitraljezov, od katerih je bil eden na položajih na Gradini nad Titovo votlino, drugi pa na Šlobiča glavici pri pokopališču. Namerilec Gojko Vujinović je začel streljati prvi, takoj zatem pa še namerilec Janjič.

Boj z letali je trajal ves dan. Nemška letala so se spravila tudi nad protiletalske mitraljeze in v tem neenakopravnem spopadu je ena izmed sovražnikovih »štuk« iz nizkega poleta uničila mitraljez na Gradini, Janjič in njegov pomočnik pa sta bila ob tej priložnosti ubita.

Crtomir Zorec POMENKI O GORENJSKIH KRAJIH IN LJUDEH NA PODROČJU LJUBLJANSKIH OBCIN

(41. zapis) O obsorški vasi Ladji nisem še vsega povedal. Kar preveč sem se ustavljal ob krajevnem imenu, tako »pomorskem« sredi suhe celine.

Še vedno se sliši, da je obrat Tovarne celuloze in papirja Vevče - Medvode, kjer pa danes pripravljajo le celulozo za papirnice, v Goričanah, kar pa ni res.

Podjetni Terpinc je poleg starega mlina postavil še brusilnice lesa in skupaj s podobnimi obrati v bližnjih Verjah in Medvodah ustanovil veliko podjetje Vevče - Goričane - Medvode, ki še danes uspeva.

»GLAZOVNATA PRINCESA« Ko že ves čas omenjam in pišem o možatem Fidelisu Terpicu, moram tudi to povedati, da je prav on prevzel nevesto Prešernovemu prijatelju Andreju Smoletu.

Večja se enkrat prebrati pretresljivo Prešernovo elegijo »V spomin Andreja Smoleta«, kjer govori pesnik o deklici, ki je njegov prijatelj zavrnila »in družga objelae«.

»vori pesnik o deklici, ki je njegov prijatelj zavrnila »in družga objelae«.

PARTIZANKIN GROB

Sveda bi bilo prav, če bi ročilo o pisatelju Fintu in njegovi žalni igri »Veriga«, naravnost v Soru, tam je dobro desetletje župnikoval.

Toda spotoma me je senčnata in hladna dolina Ločnice ki se tik pred vasjo Soro vzpenja obvoje Polhograjskih dolomitov.

Zdaj pa sem se namenil naprav na visoki Govejek, kjer obrtniki, združeni v svoji Zvezi slovenskih obrtnikov že v letih vojno postavili svoj počitniški dom na višini 812 metrov.

Ker pa sem pred dnevi nekje bral nejasen podatek, da je proti Topolu postavljen spomenik padli partizanki, sem prašal o tem domačine v Trnovcu (vasi v dolini Ločnice). Očitno sem zašel že predaleč, saj domačini o padli partizanki niso vedeli.

Končno pa sem le zvedel: s o Ločnici je treba že na meji med Trnovcem stopiti nekoliak levi breg - stezica vodi tja. In res: našel sem urejen grob »spominski kamen« padle partizanke - kurirke Anice Cvikl, roj. 30. januarja 1924 v Škalah pri Lenju, sicer pa do okupacije v Kranju. Padla je pod sovražni mi strelji dne 11. septembra 1944.

Od stare babice (ki je ves dogo sama videla) pri bližnji hiši sem zvedel: partizanska patrolja (skupina?) je bila skrita nad cesarjevo gozdu; deklica pa je med tem streljanjem in prosila za kruh in vodo, pa se je vračala k tovarišem, zasuli s strelji sovražniki, skriti zelenju ob rečici Ločnice. Babica še to povedala, da so nosili »Nezelene klobuke, da bi bili bolj skriti. Kaj pa, če le niso bili Nemci, ampak le njihovi hlapci »raztrganci«? To je povedala, »da so se hudo ranjeno deklico, pred smrtjo okrutno mučili.« Morda mi kdo bralcev kaj več sporočil; pred Aničini tovariši gotovo vedo. Še bom morebitna sporočila objavil.

Prvi val padalcev nad Drvarjem

Hiša do strehe, potem bo šlo

Rezka Potočnikova z otroki: Lojzetom, Mihom, Moniko in Agato.

Če so otroci blagoslov, ima Rezka Potočnikova, po domače Buhova Reza iz Koprivnika nad Sovodnjem, obilo lepega. Vendar le pri otrocih. Drugače pa jo življenje tepe in grdo ravna z njo že vse od otroških let naprej in nič kaj prida upanja ni, da bi ji vnaprej prizanašalo. Če se ji nekje obeta na bolje, ji po drugi ne kaže nič dobrega. Veliko dela ima pa malo veselja, razen z otroki, ki so starejši že odrasli fantje in že kar lepo sami poskrbijo zase, najmlajša pa je pravkar dopolnila leto dni.

Približno tri kilometre od glavne ceste navzgor po lepo urejeni gozdni poti, je do njenega doma. Lesena hiša, brunarica, z majhnimi okenci, z stoletnim orehom pred hišo in nekaj drugega drevja, lepo obdelano njivo in zeleno travo, je kot nalašč za zbujanje apetitov meščanom, navdušenim nad idilo osamele domačije in obsedenimi od vikendaštva. Živeti v tej hiši pa je prav gotovo manj prijetno. Se posebno, če imaš tako številno družino, kot jo ima Rezka Potočnikova. Osem jih je. Ona, mož in šest otrok. Najstarejšemu Pavletu je osemnajst let in se je v Mizarskem podjetju Žiri izučil za mizarja, Edi, ki dela v žirovskem Kladivarju je leto dni mlajši, Lojzetu je 14 let in je zaključil sedmi razred osnovne šole, Miha ima 9 let, Monika 4 in najmlajša Agata komaj leto dni.

Le sobo, hišo s kmečko pečjo imajo, črna kuhinja in shrambo. Soba je vsa nagneta s posteljami, omarami, predalniki, škatlami s perilom in drugo šaro, ki jo potrebuje ta ali oni. Tu so podnevi, tu se otroci učijo, tu se igrajo in spijo. V kuhinji je vse sajasto, vse mora biti pokrito, ker saje odpadajo s stropa. V hiši je gospodinja strop, ki je lesen in prav gotovo že črviv, oblepila in obila s papirjem, da jim nesnaga ne leti po posteljah. Na vseh koncih se hiša podira, le streha še dobro drži in so vsaj na suhem.

Njena hiša, oziroma hiša kjer živijo, je bila nekaj Buhovška bajta. Na Buhovš pa je bila Rezka doma. Osemnajst let ji je bilo, ko se je poročila s Pavletom Potočnikom. Iz Melcove grape v Žirovskem vrhu je bil. Pa je vendar živela še naprej doma. Mož pa pri materi. Gospodinjala je v domači hiši, dokler se brat ni oženil. Potem se je umaknila in se preselila v bratovo bajto. Štiri otroke je tedaj že imela. Mož in tašča sta medtem v Novi vasi pri Žireh postavila hišo, vendar ona ni smela k njima. Ne bi šlo. Tašča je ni marala. Čeprav so v Remont gradnje, kjer je mož tedaj še delal, ponudili, da bi pomagali urediti dve sobi v pritličju, kamor bi se preselila, ni dovolila. Razen tega se je mož vse bolj vdajal pijači in je sedaj že štiri leta brez službe. Dokler je imel mater, je pravzaprav živel le pri njej, sedaj, ko je sam, je dobra žena.

Kaj naj naredim, pravi. Denarja mu ne dam, za cigarete in pijačo naj si zasluži sam. Pri kmetih okoli sem in tja pomaga. Sicer pa tako nimam nič od njega, le gorje. Lepo bi lahko živeli, vendar je alkohol naredil svoje. Hišo v Žireh, kjer sta prej živela mož in mati, sta prevzela starejša sinova. V kleti je urejen prostor za bivanje. Ko bosta starejša, bosta delala naprej.

Se ne bi ona preselila v Žiri in bi vsi skupaj dokončali hišo. Ne more, pravi. Kako naj tam brez vrta in vsega, živi s skromno plačo? Kje naj dobi delo? Pa tudi vživela se je že v misel, da bo postavila hišo doma. Do podstrehe bi jo rada spravila, toliko, da bi se lahko vselili vsaj v klet, potem bi že šlo.

Petnajst milijonov dinarjev so ji posodili pred štirimi leti v Termopolu, kjer je zaposlena osem let. Pesek, železo, mivko in nekaj drugega materiala je nakupila, jeseni so zabetonirali temelje pa les in deske ima iz domačega gozda že pripravljene. Približno dva milijona dinarjev ima še kredita, vendar s tem ne more dalje. V Termopolu so ji sicer nekaj obljubili, ona pa bi nujno potrebovala cement in opeko, da bi zidali dalje. Upa, da bo njena prošnja ugodno rešena in bo dobila pomoč, sicer se zna zgoditi, da se jim bo bajta prej podrla. Že pozimi se je podrlo na enem koncu. Na spomlad je potem zaprosila socialno delavko, da bi prišli pogledat in, da bi napisali kakšno priporočilo za kredit ali pomoč, pa še ni imela nobena časa, da bi se oglasila. Trikrat je bila tam in obljubljeno je, da pridejo takoj po dopustu.

Kredit na dolgi rok, to bi sedaj najbolj potrebovala. Dela se ne boji. Fantje so pridni in bi veliko sami naredili. Pa tudi sosedje so zelo dobri in pomagajo. Lani poleti, ko je rodila najmlajšo in so se pri porodu pojavile komplikacije in je ostala v bolnici ves mesec, so poskrbeli za otroke. Kuhali so jim in prali.

Približno 8000 dinarjev zasluži v Termopolu in 5000 dinarjev dobi doklad. 13.000 dinarjev torej za osemčlansko družino. Skromni so in kake 2000 din skuša vsak mesec še prihraniti. Te mesece bo to težje, ker je šola pa bo treba obleke in šolske knjige.

Včasih ji pomagajo dobri ljudje in ji odstopijo premajhna oblačila svojih otrok in tako ji nekaj več ostane.

Ko je v službi, otroci sami poskrbijo zase. Štirinajstletni Lojze skuha večerjo, preobleče malo in jih pospravi spat. Solato pripravi sedaj poleti za večje in kruh jedo zraven, najmlajši pa mleko. Razvajeni niso.

Kako naj si torej pomaga? Kako naj ji drugi pomagajo? Najbrž tako, da bo lahko postavila hišo. Pogosto sliši, da je neumna, ker moža ne spodi, saj nima nič od njega, le otroke. Toda kam naj gre. To je lažje reči kot narediti. Če bi si kaj naredil, pravi, bi si potem še očitala.

»Vsaj do podstrehe bi rada čimprej zgradila hišo,« je njena največja želja. Da bi dobila kredit za material. Potem bodo že delali dalje.

To je tudi najbrž vse, kar lahko naredi. Lahko je sicer praviti, kaj bi morala storiti, kako naj bi si uredila življenje, toda druge je lahko vzgajati in biti zanje pameten. Realnost pa je 13 tisočakov mesečno, šest otrok in na pol podrta bajta.

L. Bogataj

Delo na trasi je naporno če sije sonce in praska in žulji.

Delo je še vedno terena vsako leto po organiziramo zvezne, tudi manjše občinske mladinske delovne zadnja leta je vse organizaciji različnih javnosti in ne nazadnje bratstva in enotnosti narodnostni.

Ena izmed desetih letnih akcij, ki letos veniji je tudi zvezna lovna akcija »Posočje sodelujejo tri iz mesec dni. Sedaj delo ki jo sestavlja pet mladincev je iz Tur iz naših republik in krajine Kosovo. Vseh nekaj čez dvesto, tobrideset deklet.

Delo brigadirjev potrasah. Dela niso zato vsa dela, ki jih tudi dokončajo. Trasejo vodovod, urejajo Bovcu, urejajo pašne električne kablovode ceste.

Delavni dan brigadirjev včasih zelo naporen že ob štirih jutraj odidejo na delovišča, enih popoldne. Ko se jih čaka kosilo, nato pa javnosti, ki jih je resno idejnopolitičnem področju nizirana dva krožka politična šola »Edvard Veliko zanimanje je krožke, kjer je organizirane sodnike košarke, stro planinska šola in šola Brigadirji iz ostalih posebnem krožku seznanj vami slovenskega zbirana pa je tudi dr. Če je dovolj brigadirjev nimajo za radioamaterji rajajo tudi radioamaterji nekaj drugih zanimivih pripravili. Tako se brčujejo v tečaj prve cestno-prometnih amaterski tečaj in varilstva.

Na delovni akciji sta venski brigadi - brigada škofjeloška brigada čiča. Škofjeloških petintrideset, čeprav pa je četku prijavilo dvainso si za popolno

Kakršna setev, takšna žetev, pravi ljudsko izročilo. Na Kočarjevi njeni v Kladjah je moralo biti na njeni, kjer je v začetku tedna žela gospodinja Paula, seme pravo in setev dobro opravljena, ker je bilo ovseno latje bogato in zrnje debelo in težko. Žela je na strnišču, ki je pokošeno in posušeno dobra krma za živino. - Foto: L. B.

Bajta se na vseh koncih podira.

Rokometaši Jelovice s pokalom, ki so ga za zmago na tržiškem turnirju prejeli od organizatorja - Foto: J. Kikel

Množična udeležba

TRŽIČ - Poročali smo že, da je bilo v okviru 5. avgusta, občinskega praznika občine Tržič, kar sedem športnih prireditev in obenem tudi objavili rezultate tekmovanj v balinanju in kegljanju. Danes pa pregledimo še dosežke v ostalih petih panogah, kjer je prav tako nastopilo veliko rekreacije željnih občanov, ki so merili moči v plavanju, rokometu, streljanju, nočnem teku po ulicah Tržiča in šahu.

V streljanju, tekmovanje je pripravila strelska družina Stefe Anton-Kostja, z vojaško puško je na strelišču na Cimpru nastopilo kar 60 strelcev in, žal, samo ena strelka. Med strelkami je Marija Perme zbrala 19 krogov, med strelci pa je bil vrstni red najboljših naslednji: 1. Klobfutar 40, 2. Bertonec 38, 3. Kramar 37, 4. Teran 33, 5. Janc 31 itd.

Rokometaši RK Peko so v počastitev praznika pripravili rokometni turnir, ki so se ga udeležile ekipe Jelovice iz Škofje Loke ter Veterani iz Tržiča, ekipa iz Križev ter članska vrsta RK Peko. Zmagala je ekipa Jelovice, ki je v finalu premagala RK Peko s 15:14, tretje mesto pa je osvojila ekipa Križev, ki je odpravila Veterane z 18:12.

Plavalci, ki so z ogrevano vodo v letnem bazenu v Tržiču dobili precej boljše možnosti za rekreativno vadbo, so merili moči na občinskem prvenstvu. Zbralo se je 50 občanov, ki so bili pripravljeni pokazati svoje plavalne sposobnosti, ogromno pa je bilo takih, ki so ostali samo nemi opazovalci ob bazenu. Na 66 m dolgi progi so tekmovalci lahko plavalni v prsnem ali prostem slogu. Rezultati - mladinci - prsno: 1. Loborec 56,63, 2. Keršič 64,63, 3. Mali 65,87, 4. Uličnik 67,18, 5. Ribič 67,44; prosto: 1. Loborec 46,93, 2. Lauseger 47,71, 3. Zadnikar 47,99, 4. Črtalič 49,88, 5. Keršič 50,79; mladinke - prsno: 1. Ivanovič 70,82, 2. Meglič 72,32, 3. Ternoth 78,51, 4. Sedmerek 82,95, 5. Božnar 91,16; prosto: 1. Meglič 65,26; 2. Kavčič 68,31; člani A - prsno: 1. Ribnikar 55,26, 2. Truden 57,03, 3. Kokolj 59,99, 4. Hafner 60,00, 5. Ahačič 62,26; prosto: 1. Vrhovnik 44,95, 2. Bobič 46,02, 3. Košir 46,21, 4. Marin 46,39, 5. Mlakar 52,30; člani B - prsno: 1. Ahačič 60,41, 2. Bečan 78,53.

Spela Ahačič, zmagovalka teka po Tržiču med veterankami, je bila ena od 130 udeležencev množične tekaške prireditve - Foto: J. Kikel

NARAVNI MOSTOVI IN OKNA V SLOVENIJI

Človeka, ki se napoti po Sloveniji, narava kar ne neha presenečati z vedno novimi oblikami, nenavadnimi pojavi, pestrostjo in razgibanostjo. Včasih potnikova noga zavije prek naravnega mostu, drugič se zazre skozi odprtino v steni gore. Prav ti mostovi so v luskem letu pritegnili pozornost sodelavcev Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine. Ogladali so si večino slovenskih naravnih mostov in oken ter uredili kartoteko z najpomembnejšimi podatki. Tu objavljamo le najlepše in najlaže dostopne.

NARAVNA MOSTA V RAKOVEM ŠKOCJANU
 Ob koncu kraške doline Rakov Škocjan stoji VELIKI NARAVNI MOST, visok 37 metrov, čezenj pa je speljana cesta. V pritočnem delu doline pa najdemo MALI NARAVNI MOST, katerega vrh se boči 42 metrov nad Rakom. Na Rakov Škocjan nas v vasi Unec opozarja občestni kažipot. Če se peljemo po cesti Rakek-Cerknica, v Podskrajniku zavijemo desno. Tudi s stare ceste od Postojne proti Uncu je možen dostop.

Občinska Konferenca ZSMS Tržič pa je v okviru prireditev ob občinskem prazniku pripravila že tradicionalni nočni tek po ulicah Tržiča. Tokrat se je na dveh progah, dolgih 900 in 1500 metrov, pomerilo rekordno število tekačev in tekačic, saj jih je nastopilo kar 130. Tekmovanje je potekalo ekipno in posamično. Med ekipami mladink je zmagala ekipa SD Zvirče, med veteranskimi ekipami tekačev ekipa Triglava iz Kranja, med ekipami s člani do 27 let pa je med 11 ekipami največ uspeha imela ekipa Muppet showa pred ekipo SD Lom 1, TVD Partizanom iz Križev, Albatrosi 1. in ekipo TVD Partizana iz Mošenj.

Med posamezniki pa so bili rezultati naslednji: članice: 1. Spela Burger; veteranke: 1. Spela Ahačič, 2. Meta Jošt, 3. Cilka Kavčič; člani: 1. Brane Božnik, 2. Srečo Žerjav, 3. Jože Bohinc, 4. Klemen Dolenc, 5. Božo Jurkič, 6. Ivan Požun; veterani: 1. Franc Komac, 2. Janez Umek, 3. Pavel Močnik, 4. Darko Lauseger, 5. Janez Ambrož, 6. Marjan Nunar.

Šahovsko društvo Tržič pa je pripravilo hitropotezni turnir, ki se ga je prav tako udeležilo rekordno število 18 udeležencev. Največ znanja je pokazal mladi Srečo Mrvar, ki je s 16,5 točke prehitel vse ostale. Na naslednja mesta so se uvrstili 2. Andrej Loc 15,5, 3. Boris Kogoj 15, 4. Franc Skrijanc 13, 5. Janez Uzar 12, 6. Stefan Gubič 9,5 točke itd. J. Kikel

Šah Uspelo šahovsko tekmovanje pri Šobcu

Šahovsko društvo MURKA je letos devet let organiziralo tradicionalni šahovski turnir v campingu Šobec v počastitev občinskega praznika Radovljica. Šahovski turnir pri Šobcu ima v občini Radovljica status tradicionalne prireditve in podporo Telesnokulturne skupnosti Radovljica. Pokrovitelj letošnjega tekmovanja je bila Skupščina občine Radovljica. Pokrovitelj letošnjega tekmovanja je bila Skupščina občine Radovljica in je tekovanje odpril njen predsednik tov. Šetina. Nastopilo je 46 moštev v moški in 3 v ženski konkurenci, med njimi eno moštvo iz Avstrije Sveča-Bistrice in eno iz Italije Trst, pa še dve moštvi iz Hrvatske: KVARNER in BORAC iz Reke. Moštva so bila po jakosti razporejena v tekmovalne skupine. V moški in ženski konkurenci so zmagali šahisti in šahistke Domžal, izkazale so se kranjske šahistke z drugim mestom. Domače moštvo Murke je letos igralo močno oslabiljeno, vendar je kljub temu zasedlo 9. mesto. S področja Gorenjske je v vseh tekmovalnih skupinah nastopilo 19 moštev od tega 9 iz občine Radovljica. V. P.

LESCE - Na letališču Alpskega letalskega centra v Lescah je v lepih dneh vedno živahno. V začetku meseca pa je bilo sploh, saj so se naši najboljši padalci pripravljali na svetovno prvenstvo, ki se bo končalo 20. avgusta v Lučencu. V reprezentanci pa so kar štirje Gorenjci: Dušan Intihar, Iztok in Bogdan Jug ter Darko Svetina. V času priprav je nastal tudi tale posnetek; povedati pa je treba, da je Medvenu, obema Jugoma, Svetini, Intiharju, Mirtu in Hrastu uspelo v teh dneh izenačiti državni rekord. S svojimi telesi so namreč v prostem padu sestavili sedmerokrako zvezdo. Ker imajo v Lescah še nekaj obetavnih padalcev, bodo prihodnje leto ta rekord prav gotovo še izboljšali. Tekst in foto: Matija Hudovernik

Cestnohitrostne dirke Odlična Jugoslovana

Schleiz - V vzhodnonemškem mestu Schleiz so bile 49. mednarodne motociklistične dirke na znani progi Trikotnik. Sodelovalo je več kot 300 tekmovalcev iz Sovjetske zveze, Poljske, Madžarske, Češkoslovaške, Romunije, Bolgarije, Nemške demokratične republike in Jugoslavije. V kategoriji 50 kubičnih centimetrov je zmagal Peter Verbič iz Domžal, Kranjčan Janez Pintar pa je nastopil v razredu 125 kubičnih centimetrov. Na svojem motorju MBA je osvojil odlično tretje mesto. Takoj po startu je povedel, vendar je moral kasneje voziti previdneje, ker je eno uro pred startom deževalo in je Janez montiral gume za mokro dirkališče, kasneje pa se je cesta osušila in Kranjčan ni mogel več zamenjati gume. Gume so se močno obrabile in je bil zato motor v ovinkih nestabilen. Povprečna hitrost v enem krogu je bila 156 kilometrov na uro. Krog je bil dolg 7631 metrov in ima 25 ovinkov. Naša motorista zaslužita za uspeh čestitke. M. Jenkole

Na startu, na vrhu Skutinega ledenika Alpsko smučanje

Živahno na Skutinem ledeniku

Jezerko - Kranjski planinci so slovesno proslavili 5. obletnico obratovanja planinskega doma na Ledinah in uredile snežišča na Skutinem ledeniku za poletno smuko. Stevilni gostje so se udeležili srečanja na Ledinah, med njimi predsednik predsedstva CK ZKS Andrej Marinc, predsenik slovenskih sindikatov Marjan Orožen in sekretar medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko Stefan Nemec. Ob tej priložnosti je bilo na ledeniku tudi poletno planinsko smučarsko tekmovanje, na katerem je sodelovalo nad 60 smučarjev-planincev. Tekmovanje bo tradicionalno, letos pa je bilo izvedeno že drugič. Tekme so se razen Kranjčanov udeležili tudi tekmovalci iz Tržiča, Radovljice, Mengša, Raven na Koroškem,

Ljubljane, Ptuja in slovenskega Triglav iz Münchna. Pri pionirski kategoriji najhitrejši Romana Vitas (Kop Mirjam Videmšek (Ravne) in Bojan Burnik iz Mengša, med ženskami 35 let Moja Simenc (Mengeš), Borko Rozina (Ljubljana) in Marija Vob (Mengeš), med ženskami nad 35 let Zdenka Jamnik, med pionirji Triboj Uroš Markič in Miha Teran, med moškimi do 35 let Tržičana Matjaž Šebon in Pavel Grašič ter Jezerjan L. Karničar in med moškimi nad 35 let Blažičana Janez Rakovec in Jože Blamžič. Najhitrejši prešli lične krožnike s spominikom pisom Ledine 1982.

Gostje na proslaviti 5. obletnice obratovanja Ledina

Najuspešnejši na smučarskem tekmovanju

Jesenske množične tekaške prireditve

Na Gorenjskem kar tri prireditve
 Kranj - Odbor za množične tekaške prireditve Smučarske zveze Slovenije prireja avgusta, septembra in oktobra številne tekaške rekreacijske prireditve, ki imajo namen usposobiti udeležence zimskih tekov, prav tako pa udeležence navajati k stalni vadbi. Na Gorenjskem bomo imeli kar tri prireditve. 27. avgusta bo v Smlednjem tek dvojic na 6 in 12 kilometrov, 4. septembra bo na Kokrični gozdni tek v boršt na 6 in 10 kilometrov, 23. oktobra pa bo v Kranju maraton treh src na 21 in 10 kilometrov. Sicer pa bodo prireditve še 14. avgusta v Crni na Koroškem, 12. septembra na Brdu pri Ljubljani, 18. septembra gorski tek v Soriško planino s startom v Podbrdu, 19. septembra Dolenjski maraton v Mrkronogu, 25. septembra maraton treh src v Bovcu, 3. oktobra pohod in tek okoli Rašico, 3. oktobra Plitviški maraton v Plitvicah in 10. oktobra tek okoli Ulovke. Geslo vseh prireditev je »Tekmuj sam s seboj - vsak je zmagovalec«. Organizatorji prav tako svetujejo udeležencem, naj se v prireditve vključijo postopno in naj se mesečno udeležijo največ dveh prireditev, če seveda že niso dobro pripravljani!

TELEVIZIJSKI SPORED

SOBOTA, 14. AVG.

15.40 Poročila - 15.45 Dobrotljivi zmesi...

Risanka - 19.20 Cik cak - 19.23 TV in radio nocaj...

Oddajniki II. TV mreže: 17.05 Predstava z otroškega festivala Sibenik '82...

TV Zagreb I. program: 12.00 TV dnevnik - 12.15 Kmetijska oddaja...

PONEDELJEK, 16. AVG. 16.25 Ljudje in zemlja - ponovitev...

NEDELJA, 15. AVG. 9.30 Poročila - 9.35 Živ žav, otroška matineja...

nja v studiu, ponovitev zabavno glasbene oddaje TV Zagreb I. program: 17.50 Videostrani...

TOREK, 17. AVG. 17.50 Poročila - 17.55 Mali pingvin, francoska otroška nadaljevanka...

Oddajniki II. TV mreže: 17.25 Test - 17.40 TV dnevnik v madžarščini...

TV Zagreb I. program: 17.50 Videostrani - 18.00 Poročila...

SREDA, 18. AVG. 18.00 Poročila - 18.05 Guserji kapitana Gancha...

v madžarščini - 18.00 TV dnevnik - 18.15 Padla z neba, otroška serija...

ČETRTEK, 19. AVG. 17.40 Poročila - 17.45 Mladi virtouzi: Fagot...

17.25 Test - 17.40 TV dnevnik v madžarščini - 18.00 TV dnevnik...

večer: Obduktivno ravnovesje, ameriški film (do 23.00) TV Zagreb I. program: 17.50 Videostrani...

PETEK, 20. AVG. 17.10 Poročila - 17.15 Mundial - Gol - Španija '82...

Oddajniki II. TV mreže: 17.25 Test - 17.40 TV dnevnik v madžarščini...

Glasba, čas, ljudje - 19.30 dnevnik - 20.00 Fantejske Streete...

almira Alpiska modna industrija Radovljica

Odbor za delovna razmerja TOZD Proizvodni pletenin ponovno objavlja prosta dela in naložbe...

MURKA in-IMV sta vam pripravila prijetno presenečenje... Gorenjskem sejmu v Kranju.

NOVO V KINU

Strel ni bil izbrisan je film znanega režiserja Briana De Palme...

Medtem ko poglavar verske sekte govori mladim o kultu sdežele ljubeznis...

Film Caboblanco precej spominja na klasično delo sedme umetnosti...

Danska erotična komedija Mornarji v postelji prikazuje lepo prodajalko...

KINO

CENTER KRANJ 13. avgusta ital. barv. pust. JAZ IN NILSKI KONJI...

STORŽIČ KRANJ 13. avgusta amer. barv. erot. drama MORAM VPRASATI MAMO...

TRŽIČ 14. avgusta danska barv. erot. kom. SEKS V 100 LEKCIJAH...

DOM KAMNIK

14. avgusta amer. barv. akcij. TELJ IN DUSA ob 18. in 20. uri...

DUPLICA

14. avgusta nem. barv. erot. kom. NEPREMAGLJIVI OSKAR ob 20. uri...

KOMENDA

13. avgusta danski barv. erot. MORNARJI V POSTELJI ob 20. uri...

ČEŠNJICA

13. avgusta prem. amer. barv. pust. CABOBLANCO ob 20.30...

LAZE

14. avgusta hong. barv. karate ZMAJ MLADI GOSPODAR ob 20. uri...

RADOVLJICA

14. avgusta amer. barv. vojni VONJ VOJNE ob 18. uri...

BLED

13. avgusta kanad. barv. NOCI STRIP-TIZA ob 20. uri...

BOHINJ - BOH. BISTRICA

14. avgusta amer. barv. krim. OCEVIDECA ob 20. uri...

SORA ŠKOFJA LOKA

13. avgusta amer. triler PLAZ ob 18.30 in 20. uri...

OBZORJE ŽELEZNIKI

13. avgusta amer. vojni NA ZAHODU NOVEGA ob 20. uri...

POLJANE

13. avgusta h. k. kung fu 38 SHAOLINA ob 20. uri...

RADIO JESENICE

13. avgusta nem. barv. seks kom. NIKA ZA SEKS ob 17. in 19. uri...

PLAVŽESENICE

13. avgusta amer. barv. pust. PAJK PROTI ZMAJEM ob 18. in 20. uri...

KRANJSKA GORA

14. avgusta hongkon. barv. kom. NEUSTRAŠNI ZMAJ ob 20. uri...

15. sejem stanovanjske opreme

od 15. do 22. oktobra 1982

- oprema in pohištvo za vse bivalne prostore
- gradbeni material, stavbno pohištvo
- peči za centralno kurjavo, kamini
- solarna tehnika (varčevalni sistem — montaže, demonstracije)
- velika gobarska razstava z restavracijo gobjih specialitet
- modna revija

23. novoletni sejem

od 10. do 20. decembra 1982

- cenejši novoletni nakupi blaga široke potrošnje
- nova in rabljena smučarska oprema
- velik izbor novoletnih daril

Tradicionalno veliko silvestrovanje

JELOVICA

JELOVICA ŠKOFJA LOKA vam iz svojega proizvodnega programa nudi:

- program oken
JELOBOR (vezana okna)
TERMOTON (zasteklena izolacijska okna)
- polkna s fiksnimi in gibljivimi lamelami, rolo omarice in žaluzije
- hrastova in mahagonijeva notranja vrata, hrastovi in mahagonijevi vidni podboji z ali brez nadsvetlobe
- hrastova in macesnova vhodna vrata, stranske svetlobe in garažna vrata

Za vse podrobnejše informacije se obrnite poslovalnici
ŠKOFJA LOKA, Kidričeva 58, tel. 064 61-185

NUDIMO VAM:

- SEZONSKI POPUST ZA STAVBNO POHIŠTVO JELOVICE ZA 12 %
- ZA VEČJI NAKUP STAVBNEGA POHIŠTVA JELOVICE VAM PRIZNAVAMO TUDI DEL TRANSPORTNIH STROŠKOV

Z JELOVICO BOSTE USPELI

ISKRA TELEMATIKA KRANJ
TOZD TEL Blejska Dobrava
64273 Blejska Dobrava

Na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja in osebne dohodke, razpisuje prosta dela in naloge za nedoločen čas s polnim delovnim časom:

— DVEH VRATARJEV-ČUVAJEV

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati naslednje pogoje:

- da imajo popolno osnovno šolo
- da obvladajo slovenski jezik.

Prednost imajo kandidati, ki imajo odslužen vojaški rok.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev je potrebno poslati v roku 15 dni po objavi na naslov:

ISKRA TELEMATIKA KRANJ
TOZD TEL Blejska Dobrava
64273 Blejska Dobrava

Kandidate bodo o izbiri obvestili najkasneje v 15 dneh po sklepu komisije.

Komunalno, obrtno in gradbeno podjetje z n. sol. o.

TOZD Opekarne Kranj, b. o.
Stražišče, Pševska c. 18

vam nudi na enem mestu celoten izbor opečnih in betonskih izdelkov kot so:

- vse vrste gramoza, peska in betonov za betoniranje in zidanje
- betonski, modularni in pregradni blok
- porolit 8 cm, opečne tuljave, vogalnike, zidake
- opečni zdrob za talno izolacijo

ter opečni montažni strop »NORMA«, ki je:

- montažen, čas gradnje minimalen
- lahek in enostaven za montažo
- kvaliteten in poceni
- z dobro toplotno in zvočno izolacijo
- spodnja površina stropa je v celoti opečna
- majhna poraba gramoza, cementa in železa

Prodajno mesto in informacije: TOZD Opekarne Kranj, Stražišče, Pševska 18, tel. 21-140 ali 21-195.

Obiščite nas na Gorenjskem sejmu v Kranju od 6. do 16. avgusta 1982.

Se priporočamo!

MERKUR KRANJ

VAM NA GORENJSKEM SEJMU NUDI:

- belo tehniko in hladilne naprave
- stroje in opremo za gospodinjstvo
- mopede, kolesa in šivalne stroje
- televizijske in radijske sprejemnike
- električno ročno orodje
- peči in radiatorje za centralno ogrevanje
- opremo za kopalnice
- blago za široko potrošnjo

NA RAZSTAVNEM PROSTORU SI OGLEJTE PRIKAZ DELOVANJA:

- LTH TOPLLOTNE ČRPALKE za ogrevanje sanitarne vode
- KLIP — Klap električnega ročnega orodja

SEJEMSKE CENE • STROKOVNI NASVETI PRI NAKUPU
DOSTAVA NA DOM • DIR. TEL. NA SEJMU 28-690

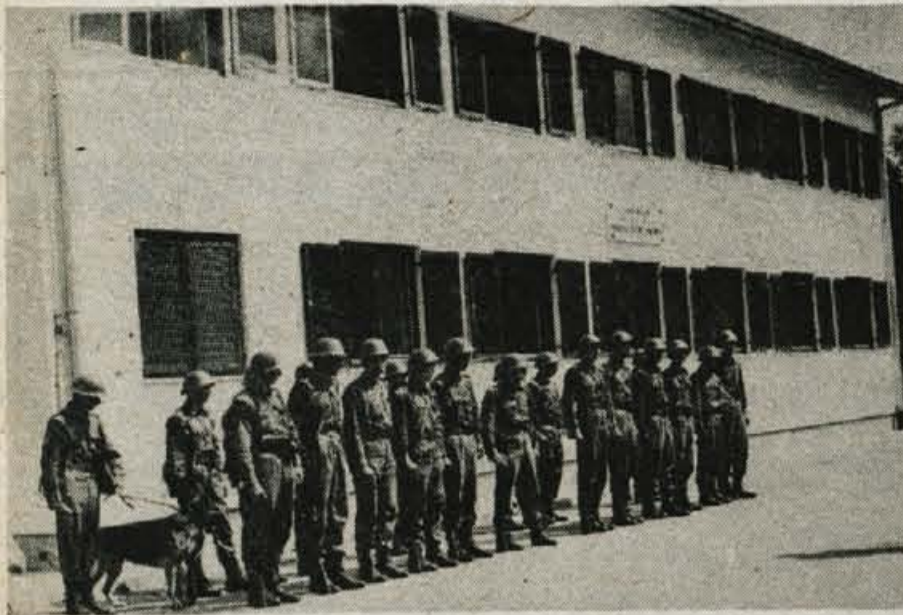

Zvesti branilci meja

Vojaki karavle Marka Redelonghija poslušajo obvestilo o ilegalcih, ki jim morajo preprečiti prehod preko meje. Izurjeni pes je velikokrat najboljše orožje.

Z odločbo nacionalnega komiteja osvoboditve Jugoslavije in vrhovnega komandanta NOV in POJ tovariša Tita je bil 15. avgusta 1944 formiran korpus narodne obrambe Jugoslavije, katerega naloga je bila zaščita državnih meja, obračun s kontrarevolucionarji, vojaškimi zločinci, zaščita prebivalstva, organov oblasti in zaščita objektov na osvobojenem ozemlju. Čeprav so bile prve graničarske enote ustanovljene že leta 1943, so si vojaki graničarji izbrali ta dan za svoj praznik.

Letos osrednje prireditve ob prazniku ne bo, v vsaki karavli pa se bodo s kulturnimi, športnimi in drugimi prireditvami spomnili svojega praznika.

Ob dnevu graničarjev smo obiskali branilce naše meje z Italijo. Vojaki karavle narodnega heroja Marka Redelonghija so skupaj z miličniki, s člani civilne zaščite in krajanji Starega sela prikazali vajo, v kateri so ustavili oborožene ljudi, ki so hoteli ilegalno prečkati mejo. Starešina karavle Mladen Jelić je vojake, po obvestilu kmeta iz bližnje obmeje-

preko meje preprečili tudi za vrednost okrog šest milijonov prenosa ilegalnega blaga preko meje.

Več ko pridelamo, boljše jemo, pravi vojak Mate Čošić. Foto: V Primožič

Vojaki se vključujejo v ekonomsko stabilizacijo družbe, toda ne z zmanjšanjem življenjskega standarda vojakov, temveč tako, da ne trošijo po nepotrebnem in da se z marsičem oskrbujejo sami. V gozdovih si vsako leto sami pripravijo drva za kurjavo, v okviru zelenega plana pa ob karavlah goje zelenjavo, sadje, v karavli v Breginju pa goje tudi svinje.

Vojak Mate Čošić iz Doboja je v karavli v Breginju, ki jo vodi starešina Tomislav Stamenković že več kot štiri mesece: »Naloga nas graničarjev je predvsem, da varujemo mejo. Poleg vojaških dolžnosti delamo tudi na svoji mali kmetiji in tako smo vedno preskrbljeni s svežo zelenjavo, imamo tudi nekaj sadja in svinje. Prosti čas preživljamo na igrišču, ob televiziji in radiju imamo tudi kulturno sekcijo.«

Ker je najsigurnjša tista meja, ki jo branijo in pazijo vsi ljudje, vojaki na obmejnem področju že vrsto let uspešno sodelujejo s krajanji obmejne občine, z družbeno političnimi organizacijami v občini in vojaki vseh obmejnih karavel.

V. Primožič

GLASOVA ANKETA

Kakšni zimski obeti

Za zdaj nas še greje ceneno avgustovsko sonce, zdaj zdaj pa bo na vrata potrkala zima. Mislim na to, kako bomo novembra in decembra ogrevali stanovanja, avgusta ni prezgodaj. Vsaj tako smo razbrali iz besed sogovornikov, ki se že zalagajo s kurjavo za hladne mesece.

Jože Peterlin iz Komende:

»Še preden smo se vselili v novo hišo, smo pred tremi leti že razmišljali o kurjavi. S kurilnim oljem smo tedaj napolnili cisterno, ki drži kakih 4700 litrov. Vselili smo se letos, tako da je zaloga še nenačeta. Tudi poslej z oljem, ki je postalo presneto drago, ne bomo razsipni. Dokupili smo namreč še dve toni premoga, s katerim si bomo pomagali iz energetske stiske. To gorivo mora zadoščati za dve leti, morda bo z varčnim ravnanjem zaloga ostala še kak mesec dlje. Dandanes energija namreč ni poceni.«

Mimi Kern iz Dvorij pri Cerkljah:

»Za ogrevanje porabimo poleg premoga tudi precej drv iz domačega gozda. Letos smo si jih pripravili štiri metre. Premoga je v kleti še nekaj od lanske zime, vendar se na to peščico ni zanašati, ker ne bo zadoščala. Ker kurimo še na klasičen način, nikoli ne ogrevamo vseh prostorov. Glavna porabnika sta kuhinja in kopalnica, v kmečki peči pa kurimo izključno butare. Drva iz domačega gozda prav pridejo in nas utegnejo v energetski

stiski še rešiti. Premog bomo kljub vsemu naročili, saj ga letno pokurimo kar dve toni, če ne še več.«

Lovro Kuster z Visokega:

»Na premog čakamo že od leta zato upam, da ga pripeljejo konec septembra, ko se nekako začne sezona kurjenja. Kupili smo tri metre drv, ki nas bodo skupaj s premogom ogrevala letošnjo zimo. Lani smo porabili približno pet ton in pol premoga. Čeprav imamo pri hiši centralno ogrevanje, skušamo čim bolj varčevati. Dopoldne ni nikogar doma zato zakurimo popoldne. Ogrevamo v glavnem bivalne prostane. Letos pričakujem, da bo za toplo hišo zadoščalo kakih sedem ton goriva.«

D.Z.

Prisrčno ob sprejemu Petričev

Da bi hitreje in bolje opravili svojo nalogo, vojaki sodelujejo z miličniki.

BRNIK, KRANJ — »Že šest let me sprejemate in vedno nam obljublimate boljše pogoje za delo in treninge. Toda, v šestih letih je še vedno le pri obljubah«, je dejal na sprejemu v Kranju Borut Petrič. Več kot dvesto navdušenih Kranjčanov, ki so prišli pozdravit Petriče pred skupščino, je po teh besedah spontano zaploskalo.

Že na brniškem letališču je bilo slovesno, saj so Petričem prvi izrekli dobrodoščilo plavalci kranjskega Triglava. V imenu TKS Kranj pa jih je pozdravil Stefan Kadoič. Še bolj slovesno so Petriče pozdravili pred skupščino v Kranju. V imenu plavalcev jim je dobrodoščilo izrekla predsednica plavalnega kluba Triglav Kristina Kobal, v imenu družbeno političnih organizacij pa podpredsednik občinske konference SZDL Andrej Lapanje. V svojem pozdravnem govoru je dejal, da ti

»Žepna plavalna odprava« se je v torek dopoldne vrnila s številno plavalnega prvenstva v Ekvadorju. Petriče je že na Brniku pozdravil število ljubiteljev plavanja. Sprejem je bil nepričakovan in vsi trije niso mogli skriti veselja nad dobrodoščilo.

ne vasi o neznanih ljudeh na meji, obvestil o akciji. Vojaki in miličniki so preiskali teren, kjer naj bi diverzanti prešli mejo. Po borbi, kjer so diverzante ujeli, so vojaki pripovedovali o njihovem življenju in delu. Naloga vojakov graničarjev je predvsem zaščita državne meje in borba proti notranjemu sovražniku. Poleg tega je njihova dolžnost tudi čuvanje tradicij NOB, sodelovanje s krajanji in družbeno političnimi organizacijami v občini Tolmin, kjer stoji karavla. Graničarske enote so dobro opremljene, trudijo pa se izboljšati položaj vojakom, saj svoje delo opravljajo ves dan in v vsakem vremenu. Preteklo leto so se posvečali razširitvi telefonskih zvez na mejnih področjih. Graničarske enote na Krasu in v Prekmurju so čisto pomagale pri gasitvi požarov. Vojaki graničarji na Tolminskem pa so poleg svojega urjenja pomagali vaščanom pri delu na poljih, pri odpravljanju posledic naravnih nesreč, sodelovali pa so tudi na kulturnem, športnem in drugih področjih, ki spremljajo njihovo življenje in delo. V preteklem letu so vojaki s svojimi starešinami poleg preprečevanja ilegalnih prehodov

Kranjčani so sprejeli Boruta, Darjana in Draga Petriča pred skupščino v Kranju. V imenu plavalnega kluba Triglav jim je k uspehu čestitala predsednica PK Triglav Kristina Kobal, v imenu družbenopolitičnih organizacij pa jim je čestital podpredsednik OK SZDL Andrej Lapanje. — Foto: D. Humer

uspehi, ki sta jih Darjan in Borut Petrič dosegla na četrtem svetovnem prvenstvu v plavanju, vaterpolu, skokih in umetnostnem plavanju obvezujejo, da se bodo v Kranju za plavalce pogoji izboljšali. Kranjčani so še enkrat dokazali, da so ponosni na uspehe, ki sta jih dosegla brata Petrič. Ne samo v Kranju, temveč tudi na brniškem letališču je bilo slovesno, saj so Petriče pozdravili številni gledalci in potniki, ki so čakali na odhode letal. Med njimi so bili tudi tujci in ti so jim prisrčno zaploskali, saj so vedeli, kaj sta oba brata dosegla v Ekvadorju. V imenu ZTKO Slovenije jim je k uspehom čestital predsednik Ljubo Jasnič in zvezni kapetan naših plavalcev Mitja Prešeren. Še bolj prisrčno je bilo srečanje z domačimi, saj so bili Petriči odsotni osemnajst dni.

»Srečen sem, da sem spet doma«, je dejal vojak Borut Petrič. »Čprav me je v Guayaquilu dajala vročina, sem 400 m kralj dobro odplaval. Če ne bi bilo te nevarnosti, bi bilo drugače. Tu-

di sam bi se v Kranj vrnil lajno. Vseeno sem zadovoljen z rezultati, ki sem jih dosegel.«

»Bal sem se reprezentance NDR Lodziškega, saj je kot odlični finalist. Tokrat v obračunu za bronasto medaljo zmanjkalo moči. Sam sem 1500 m kralj dobro odplaval, segel dva državna rekorda bronasto kolajno. Vtisi so nepozabni in dosegel sem kar sem si želel. Škoda je, da Borut tik pred finalom na 400 m kralj zbolel, je dejal Petrič na brniškem letališču.

»Oba sinova sta svoje odplavalno odlično, čeprav je tudi zbolel. Za Darjana sem da bo svoje nastope odlično, saj je vse leto treniral,« so bile besede Draga Petriča.

Svetovno prvenstvo je za vsi trije pa že gledajo naprej evropsko prvenstvo, ki bo prvenstvo v Rimu in na olimpijskem leta 1984 v Los Angelesu.

D. H.